

LEGE nr. 51 din 8 martie 2006 (**republicată**)

serviciilor comunitare de utilități publice

EMITENT • PARLAMENTUL

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 121 din 5 martie 2013

Data intrării în vigoare 05-03-2013

Formă consolidată valabilă la data 12-12-2015

Prezenta formă consolidată este valabilă începând cu data de 12-12-2015 până la data de 21-09-2016

Atenție, se afisează forma consolidată a LEGE nr. 51 din 8 martie 2006(Republicata 1) din Monitorul Oficial nr.121 din 05-03-2013

Notă CTCE

*) Notă CTCE:

Forma actualizată a acestui act normativ la data de 12 Decembrie 2015 este realizată de către Departamentul juridic din cadrul S.C. "Centrul Teritorial de Calcul Electronic" S.A. Piatra-Neamț prin includerea tuturor modificărilor și completărilor aduse de către ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 68 din 21 octombrie 2014; LEGEA nr. 313 din 7 decembrie 2015.

Conținutul acestui act aparține exclusiv S.C. Centrul Teritorial de Calcul Electronic S.A. Piatra-Neamț și nu este un document cu caracter oficial, fiind destinat pentru informarea utilizatorilor.

**) Republicată în temeiul art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2008 pentru modificarea și completarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006 și a Legii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 145 din 26 februarie 2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 204/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 791 din 26 noiembrie 2012, dându-se textelor o nouă numerotare.

Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 254 din 21 martie 2006 și a mai fost modificată prin:

- Legea nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 761 din 9 noiembrie 2009, cu modificările și completările ulterioare;

- Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 757 din 12 noiembrie 2012.

Capitolul I Dispoziții generale

Articolul 1

(1) Prezenta lege stabilește cadrul juridic și instituțional unitar, obiectivele, competențele, atribuțiile și instrumentele specifice necesare înființării, organizării, gestionării, finanțării, exploatarei, monitorizării și controlului furnizării/prestării reglementate a serviciilor comunitare de utilități publice.

(2) În înțelesul prezentei legi, serviciile comunitare de utilități publice, denumite în continuare servicii de utilități publice, sunt definite ca totalitatea activităților reglementate prin prezenta lege și prin legi speciale, care asigură satisfacerea nevoilor esențiale de utilitate și interes public general cu caracter social ale colectivităților locale, cu privire la:

- a) alimentarea cu apă;
- b) canalizarea și epurarea apelor uzate;
- c) colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale;
- d) producția, transportul, distribuția și furnizarea de energie termică în sistem centralizat;
- e) salubritatea localităților;
- f) iluminatul public;
- g) administrarea domeniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale, precum și altele asemenea;
- h) transportul public local.

(3) Prevederile prezentei legi se aplică serviciilor comunitare de utilități publice definite la alin. (2), înființate, organizate și furnizate/prestate la nivelul comunelor orașelor, municipiilor, județelor, municipiului București și, după caz, în condițiile legii, la nivelul subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor sau la nivelul asociațiilor de dezvoltare intercomunitară sub conducerea, coordonarea, controlul și responsabilitatea autorităților administrației publice locale, dacă prin legi speciale nu s-a stabilit altfel.

(4) Serviciile de utilități publice fac parte din sfera serviciilor publice de interes general și au următoarele particularități:

- a)** au caracter economico-social;
- b)** răspund unor cerințe și necesități de interes și utilitate publică;
- c)** au caracter tehnico-edilitar;
- d)** au caracter permanent și regim de funcționare continuu;
- e)** regimul de funcționare poate avea caracteristici de monopol;
- f)** presupun existența unei infrastructuri tehnico-edilitare adecvate;
- g)** aria de acoperire are dimensiuni locale: comunale, orășenești, municipale sau județene;
- h)** sunt înființate, organizate și coordonate de autoritățile administrației publice locale;
- i)** sunt organizate pe principii economice și de eficiență;
- j)** pot fi furnizate/prestate de către operatorii titulari de licență care sunt organizați și funcționează fie în baza reglementărilor de drept public, fie în baza reglementărilor de drept privat;
- k)** sunt furnizate/prestate pe baza principiului "beneficiarul plătește";
- l)** recuperarea costurilor de exploatare ori de investiție se face prin prețuri și tarife reglementate sau taxe speciale.

Articolul 2

În înțelesul prezentei legi, termenii și noțiunile de mai jos se definesc după cum urmează:

- a)** asociație de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice - asociația de dezvoltare intercomunitară definită potrivit prevederilor [Legii administrației publice locale nr. 215/2001](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, având ca obiectiv înființarea, organizarea, reglementarea, finanțarea, exploatarea, monitorizarea și gestionarea în comun a serviciilor de utilități publice furnizate/prestate pe raza de competență a unităților administrativ-teritoriale membre, precum și realizarea în comun a unor proiecte de investiții publice de interes zonal ori regional destinate înființării, modernizării și/sau dezvoltării, după caz, a sistemelor de utilități publice aferente acestor servicii;
- b)** autorități de reglementare competente - Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice, denumită în continuare A.N.R.S.C, Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, denumită în continuare A.N.R.E., Autoritatea Rutieră Română, denumită în continuare A.R.R., sau autoritățile administrației publice locale, după caz;
- c)** autorizație - act tehnic și juridic emis de autoritatea de reglementare competentă, prin care se acordă unei persoane juridice permisiunea de a monta, a pune în funcțiune, a modifica, a repara și a exploata sisteme de repartizare a costurilor;
- d)** avizare prețuri și tarife - activitatea de analiză și verificare a prețurilor și tarifelor, desfășurată de autoritățile de reglementare competente, cu respectarea procedurilor de stabilire, ajustare sau modificare a prețurilor și tarifelor, concretizată prin emiterea unui aviz de specialitate;
- e)** delegarea gestiunii unui serviciu de utilități publice - acțiunea prin care o unitate administrativ-teritorială atribuie unuia sau mai multor operatori titulari de licență, în condițiile prezentei legi, furnizarea/prestarea unui serviciu ori a unei activități din sfera serviciilor de utilități publice a căru/cărei răspundere o are. Delegarea gestiunii unui serviciu /unei activități de utilități publice implică operarea propriu-zisă a serviciului/activității, concesiunea sistemului de utilități publice aferent serviciului/activității delegat/delegate, precum și dreptul și obligația operatorului de a administra și exploata sistemul de utilități publice respectiv. Delegarea gestiunii poate fi efectuată și de asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, în numele și pe seama unităților administrativ-teritoriale membre, în baza unui mandat special acordat de acestea;
- f)** licență - actul tehnic și juridic emis de autoritatea de reglementare competentă, prin care se recunosc calitatea de operator de servicii de utilități publice într-un domeniu reglementat, precum și capacitatea și dreptul de a furniza /presta un serviciu de utilități publice;
- g)** operator - persoana juridică de drept public sau de drept privat înregistrată în România, într-un stat membru al Uniunii Europene ori în alt stat, care are competența și capacitatea, recunoscute prin licența emisă de autoritatea națională de reglementare competentă din România, de a furniza/presta, în condițiile reglementărilor în vigoare, un serviciu sau o activitate din sfera serviciilor de utilități publice și care asigură nemijlocit gestiunea serviciului /activității, precum și administrarea, funcționarea și exploatarea sistemului de utilități publice aferent acestuia /acesteia;

h) operator regional - operatorul societate reglementată de [Legea nr. 31/1990](#) privind societățile, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social integral al unora sau al tuturor unităților administrativ-teritoriale membre ale unei asociații de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice. Operatorul regional asigură furnizarea/prestarea serviciului/activității de utilități publice pe raza de competență a unităților administrativ-teritoriale asociate, administrarea, funcționarea și exploatarea sistemelor de utilități publice aferente acestora, precum și implementarea programelor de investiții publice de interes zonal ori regional destinate înființării, modernizării și/sau, după caz, dezvoltării infrastructurii tehnico-edilitare aferente acestor servicii/activități, realizate în comun în cadrul asociației. Operatorul regional se înființează în baza hotărârilor adoptate de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale membre ale unei asociații de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, inclusiv prin modificarea actelor constitutive ale operatorilor existenți subordonați autorităților administrației publice locale, în conformitate cu prevederile [Legii nr. 31/1990](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare. Operatorul regional este asimilat organismelor prestatoare de servicii publice prevăzute de [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2009](#) privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, aprobată cu modificări prin [Legea nr. 362/2009](#), cu modificările și completările ulterioare.

i) utilizatori - persoane fizice sau juridice care beneficiază, direct ori indirect, individual sau colectiv, de serviciile de utilități publice, în condițiile legii;

j) sistem de utilități publice - ansamblul bunurilor mobile și imobile, dobândite potrivit legii, constând din terenuri, clădiri, construcții și instalații tehnologice, echipamente și dotări funcționale, specific unui serviciu de utilități publice, prin ale cărui exploatare și funcționare se asigură furnizarea/prestarea serviciului;

k) infrastructură tehnico-edilitară - ansamblul sistemelor de utilități publice destinate furnizării/prestării serviciilor de utilități publice; infrastructura tehnico-edilitară aparține domeniului public ori privat al unităților administrativ-teritoriale și este supusă regimului juridic al proprietății publice sau private, potrivit legii;

l) domeniu public - totalitatea bunurilor mobile și imobile dobândite potrivit legii, aflate în proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale, care, potrivit legii ori prin natura lor, sunt de folosință sau interes public local ori județean, declarate ca atare prin hotărâre a consiliilor locale sau a consiliilor județene și care nu au fost declarate prin lege bunuri de uz ori de interes public național;

m) domeniu privat - totalitatea bunurilor mobile și imobile, altele decât cele prevăzute la lit. l), intrate în proprietatea unităților administrativ-teritoriale prin modalitățile prevăzute de lege;

n) monopol în domeniul serviciilor de utilități publice - situație de piață caracteristică unor servicii de utilități publice care, pe o arie teritorială delimitată, pot fi furnizate/prestate numai de un singur operator;

o) stabilirea prețurilor și tarifelor - procedura de analiză a calculației prețurilor și tarifelor, elaborată și aprobată de autoritățile de reglementare competente, prin care se stabilesc structura și nivelurile prețurilor și tarifelor, după caz, pentru serviciile de utilități publice;

p) ajustarea prețurilor și tarifelor - procedura de analiză a nivelului prețurilor și tarifelor existente, elaborată și aprobată de autoritățile de reglementare competente, prin care se asigură corelarea nivelului prețurilor și tarifelor stabilite anterior cu evoluția generală a prețurilor și tarifelor din economie;

r) modificarea prețurilor și tarifelor - procedura de analiză a structurii și nivelului prețurilor și tarifelor existente, elaborată și aprobată de autoritățile de reglementare competente, aplicabilă în situațiile când intervin schimbări în structura costurilor care conduc la recalcularea prețurilor și tarifelor;

s) activitate din sfera serviciilor de utilități publice, denumită în continuare activitate - componentă funcțională distinctă a lanțului tehnologic specific unui serviciu de utilități publice.

Articolul 3

(1) Serviciile de utilități publice sunt în responsabilitatea autorităților administrației publice locale sau, după caz, a asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, mandatate prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale membre. Serviciile de utilități publice se înființează, se organizează și se gestionează cu respectarea prevederilor legale, potrivit hotărârilor adoptate de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale, în funcție de gradul de urbanizare, de importanța economico-socială a localităților, de mărimea și de gradul de dezvoltare ale acestora și în raport cu infrastructura tehnico-edilitară existentă.

(2) În organizarea, funcționarea și dezvoltarea serviciilor de utilități publice interesul general al comunităților locale este prioritar. Prevederile prezentei legi vizează satisfacerea cât mai completă a cerințelor utilizatorilor, protejarea intereselor acestora, întărirea coeziunii economico-sociale la nivelul comunităților locale, precum și dezvoltarea durabilă a unităților administrativ-teritoriale.

(3) Detalierea înființării, organizării, dezvoltării, finanțării, funcționării și gestionării fiecărui serviciu de utilități publice se face prin legi speciale, prin norme și reglementări sectoriale adoptate prin hotărâri ale Guvernului și prin ordine ale autorităților de reglementare competente.

(4) Serviciile de utilități publice sunt furnizate/prestate prin intermediul unor operatori sau al unor operatori regionali definiți potrivit art. 2 lit g), respectiv lit. h). Operatorii pot avea următorul statut:

- a) compartimente funcționale fără personalitate juridică, organizate în structura aparatului de specialitate al primarului sau, după caz, al consiliilor județene;
- b) servicii publice de interes local sau, după caz, județean, fără personalitate juridică, înființate și organizate prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale respective;
- c) servicii publice de interes local sau, după caz, județean, cu personalitate juridică, înființate și organizate prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale respective;
- d) societăți reglementate de [Legea nr. 31/1990](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social integral al unităților administrativ-teritoriale respective;
- e) societăți reglementate de [Legea nr. 31/1990](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social privat;
- f) societăți reglementate de [Legea nr. 31/1990](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social mixt.

Articolul 4

(1) Sistemele de utilități publice sunt parte componentă a infrastructurii tehnico-edilitare a unităților administrativ-teritoriale, sunt bunuri de interes și folosință publică și aparțin, prin natura lor sau potrivit legii, domeniului public ori privat al unităților administrativ-teritoriale, fiind supuse regimului juridic al proprietății publice sau private a acestora, după caz.

(2) Dacă amplasarea și realizarea componentelor sistemelor de utilități publice, respectiv dezvoltarea celor existente, impun ocuparea definitivă a unor terenuri sau dezafectarea unor clădiri, altele decât cele aparținând domeniului public ori privat al unităților administrativ-teritoriale, acestea vor fi trecute în proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale prin procedurile prevăzute de lege.

(3) Pentru asigurarea protecției și funcționării normale a sistemelor de utilități publice, precum și pentru evitarea punerii în pericol a persoanelor, bunurilor și mediului, se instituie zone de protecție și de siguranță a acestora, în conformitate cu normele tehnice elaborate de autoritățile competente.

(4) Lucrările de înființare, dezvoltare, reabilitare și retehnologizare a sistemelor de utilități publice, precum și lucrările de revizii, reparații și remediere a avariilor sunt lucrări de utilitate publică.

Articolul 5

(1) În vederea identificării, înregistrării, descrierii și reprezentării pe hărți și planuri cadastrale, precum și în documentațiile de urbanism și amenajarea teritoriului, sistemele de utilități publice se evidențiază și se inventariază în cadastrele imobiliar-edilitare organizate la nivelul unităților administrativ-teritoriale, conform legii.

(2) Operatorii furnizori/prestatori de servicii de utilități publice, indiferent de modul de organizare, de forma de proprietate, de natura capitalului sau țara de origine, au, pentru aceste servicii de utilități, drept de trecere asupra terenurilor afectate de sistemele de utilități publice. Dreptul de trecere se exercită cu titlu gratuit asupra terenurilor aparținând statului sau unităților administrativ-teritoriale pe toată durata furnizării/ prestării serviciilor de utilități publice.

Alin. (2) al art. 5 a fost modificat de pct. 1 al [art. unic din LEGEA nr. 313 din 7 decembrie 2015](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 910 din 9 decembrie 2015.

Articolul 6

Serviciile de utilități publice se organizează și se administrează cu respectarea prevederilor legale în vigoare privind administrația publică locală, descentralizarea administrativă și financiară, dezvoltarea regională, finanțele publice locale și cu respectarea principiilor:

- a) autonomiei locale;
- b) descentralizării serviciilor publice;
- c) subsidiarității și proporționalității;
- d) responsabilității și legalității;
- e) asocierii intercomunitare;
- f) dezvoltării durabile și corelării cerințelor cu resursele;
- g) protecției și conservării mediului natural și construit;
- h) asigurării igienei și sănătății populației;
- i) administrării eficiente a bunurilor din proprietatea publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale;
- j) participării și consultării cetățenilor;
- k) liberului acces la informațiile privind serviciile publice.

Articolul 7

(1) Serviciile de utilități publice sunt supuse regimului juridic al serviciilor publice de interes general, fiindu-le aplicabile obligațiile de serviciu public definite potrivit următoarelor exigențe/cerințe fundamentate, și anume:

- a) universalitate;
 - b) continuitate din punct de vedere calitativ și cantitativ, în condiții contractuale reglementate;
 - c) adaptabilitate la cerințele utilizatorilor și gestiune pe termen lung;
 - d) accesibilitate egală și nediscriminatorie la serviciul public, în condiții contractuale reglementate;
 - e) transparență decizională și protecția utilizatorilor.
- (2) Organizarea, exploatarea și gestionarea serviciilor de utilități publice trebuie să asigure:
- a) satisfacerea cerințelor cantitative și calitative ale utilizatorilor, corespunzător prevederilor contractuale;
 - b) sănătatea populației și calitatea vieții;
 - c) protecția economică, juridică și socială a utilizatorilor;
 - d) funcționarea optimă, în condiții de siguranță a persoanelor și a serviciului, de rentabilitate și eficiență economică a construcțiilor, instalațiilor, echipamentelor și dotărilor corespunzător parametrilor tehnologici proiectați și în conformitate cu caietele de sarcini, cu instrucțiunile de exploatare și cu regulamentele serviciilor;
 - e) introducerea unor metode moderne de management;
 - f) introducerea unor metode moderne de elaborare și implementare a strategiilor, politicilor, programelor și/sau proiectelor din sfera serviciilor de utilități publice;
 - g) dezvoltarea durabilă, protejarea și valorificarea domeniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale și protecția și conservarea mediului, în conformitate cu reglementările specifice în vigoare;
 - h) informarea și consultarea comunităților locale beneficiare ale acestor servicii;
 - i) respectarea principiilor economiei de piață, asigurarea unui mediu concurențial, restrângerea și reglementarea arilor de monopol.

Capitolul II **Autorități și competențe**

Secțiunea 1 **Autoritățile administrației publice locale**

Articolul 8

(1) Autoritățile administrației publice locale au competență exclusivă, în condițiile legii, în tot ceea ce privește înființarea, organizarea, coordonarea și funcționarea serviciilor de utilități publice, precum și în ceea ce privește crearea, dezvoltarea, modernizarea, administrarea și exploatarea bunurilor proprietate publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale aferente sistemelor de utilități publice.

(2) Autoritățile administrației publice locale au competențe partajate cu autoritățile administrației publice centrale și cu autoritățile de reglementare competente în ceea ce privește reglementarea, monitorizarea și controlul serviciilor comunitare de utilități publice.

(3) În exercitarea competențelor și atribuțiilor ce le revin în sfera serviciilor de utilități publice, autoritățile administrației publice locale adoptă hotărâri în legătură cu:

- a) elaborarea și aprobarea strategiilor proprii privind dezvoltarea serviciilor a programelor de reabilitare, extindere și modernizare a sistemelor de utilități publice existente, precum și a programelor de înființare a unor noi sisteme, inclusiv cu consultarea operatorilor;
- b) coordonarea proiectării și execuției lucrărilor tehnico-edilitare, în scopul realizării acestora într-o concepție unitară și corelată cu programele de dezvoltare economico-socială a localităților, de amenajare a teritoriului, urbanism și mediu;
- c) asocierea intercomunitară în scopul înființării, organizării, gestionării și exploatării în interes comun a unor servicii de utilități publice, inclusiv pentru finanțarea și realizarea obiectivelor de investiții specifice sistemelor de utilități publice;
- d) alegerea modalității de gestiune a serviciilor de utilități publice și darea în administrare sau, după caz, concesiunea sistemelor de utilități publice destinate furnizării/prestării acestora;
- e) urmărirea, monitorizarea și raportarea indicatorilor de performanță și aplicarea metodologiei de comparare a acestor indicatori, elaborată de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice împreună cu autoritățile de reglementare competente, prin raportare la operatorul cu cele mai bune performanțe din domeniul serviciilor comunitare de utilități publice;
- f) participarea unităților administrativ-teritoriale la constituirea capitalului social al unor societăți reglementate de [Legea nr. 31/1990](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, având ca obiectiv furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice de interes local, intercomunitar sau județean, după caz;

- g)** contractarea sau garantarea împrumuturilor pentru finanțarea programelor de investiții în vederea dezvoltării, reabilitării și modernizării sistemelor existente;
 - h)** garantarea, în condițiile legii, a împrumuturilor contractate de operatorii serviciilor de utilități publice în vederea înființării sau dezvoltării infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciilor;
 - i)** elaborarea și aprobarea regulamentelor serviciilor, a caietelor de sarcini, a contractelor de furnizare/prestare a serviciilor și a altor acte normative locale referitoare la serviciile de utilități publice, pe baza regulamentelor-cadru, a caietelor de sarcini-cadru și a contractelor-cadru de furnizare/prestare ori a altor reglementări-cadru elaborate și aprobate de autoritățile de reglementare competente;
 - j)** stabilirea, ajustarea, modificarea și aprobarea prețurilor, tarifelor și taxelor speciale, cu respectarea normelor metodologice elaborate și aprobate de autoritățile de reglementare competente;
 - k)** aprobarea stabilirii, ajustării sau modificării prețurilor și tarifelor pentru serviciile de utilități publice, după caz, pe baza avizului de specialitate emis de autoritățile de reglementare competente;
 - l)** restrângerea arilor în care se manifestă condițiile de monopol;
 - m)** protecția și conservarea mediului natural și construit.
- (4)** Împotriva hotărârilor autorităților administrației publice locale, adoptate în aplicarea prezentei legi, persoanele fizice sau juridice interesate se pot adresa instanței de contencios administrativ, în condițiile legii.

Articolul 9

(1) Raporturile juridice dintre autoritățile administrației publice locale sau, după caz, dintre asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice și utilizatori, stabilite pe baza prevederilor prezentei legi, sunt raporturi juridice de natură administrativă, supuse normelor juridice de drept public. Autoritățile administrației publice locale au următoarele obligații față de utilizatorii serviciilor de utilități publice:

a) să asigure gestionarea și administrarea serviciilor de utilități publice pe criterii de competitivitate și eficiență economică și managerială, având ca obiectiv atingerea și respectarea indicatorilor de performanță a serviciului, stabiliți prin contractul de delegare a gestiunii, respectiv prin hotărârea de dare în administrare, în cazul gestiunii directe;

b) să elaboreze și să aprobe strategii proprii în vederea îmbunătățirii și dezvoltării serviciilor de utilități publice, utilizând principiul planificării strategice multianuale;

c) să promoveze dezvoltarea și/sau reabilitarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente sectorului serviciilor de utilități publice și programe de protecție a mediului pentru activitățile și serviciile poluante;

d) să adopte măsuri în vederea asigurării finanțării infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciilor;

e) să consulte asociațiile utilizatorilor în vederea stabilirii politicilor și strategiilor locale și a modalităților de organizare și funcționare a serviciilor;

f) să informeze periodic utilizatorii asupra stării serviciilor de utilități publice și asupra politicilor de dezvoltare a acestora;

g) să medieze și să soluționeze conflictele dintre utilizatori și operatori, la cererea uneia dintre părți;

h) să monitorizeze și să controleze modul de respectare a obligațiilor și responsabilităților asumate de operatori prin contractele de delegare a gestiunii cu privire la: respectarea indicatorilor de performanță și a nivelurilor serviciilor, ajustarea periodică a tarifelor conform formulelor de ajustare negociate la încheierea contractelor de delegare a gestiunii, respectarea [Legii concurenței nr. 21/1996](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, exploatarea eficientă și în condiții de siguranță a sistemelor de utilități publice sau a altor bunuri aparținând patrimoniului public și/sau privat al unităților administrativ-teritoriale, afectate serviciilor, asigurarea protecției mediului și a domeniului public, asigurarea protecției utilizatorilor.

(2) Raporturile juridice dintre autoritățile administrației publice locale și operatori, stabilite în baza prevederilor prezentei legi, sunt supuse normelor juridice de drept public sau privat după caz, în funcție de forma de gestiune adoptată. În vederea îndeplinirii atribuțiilor prevăzute la alin. (1) autoritățile administrației publice locale au, în relația cu operatorii serviciilor de utilități publice, următoarele drepturi:

a) să stabilească cerințele și criteriile de participare și selecție a operatorilor la procedurile publice organizate pentru atribuirea contractelor de delegare a gestiunii;

b) să solicite informații cu privire la nivelul și calitatea serviciului furnizat/prestat și cu privire la modul de întreținere, exploatare și administrare a bunurilor din proprietatea publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale, încredințate pentru realizarea serviciului;

c) să invite operatorul pentru audieri, în vederea concilierii diferendelor apărute în relația cu utilizatorii serviciilor;

d) să aprobe stabilirea, ajustarea sau, după caz, modificarea prețurilor și tarifelor serviciilor de utilități publice propuse de operatori, în baza metodologiilor elaborate de autoritățile de reglementare potrivit competențelor acordate acestora prin legea specială;

e) să monitorizeze și să exercite controlul cu privire la furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice și să ia măsurile necesare în cazul în care operatorul nu asigură indicatorii de performanță și continuitatea serviciilor pentru care s-a obligat;

f) să sancționeze operatorul în cazul în care acesta nu operează la nivelul indicatorilor de performanță și eficiență la care s-a obligat și nu asigură continuitatea serviciilor;

g) să refuze, în condiții justificate, aprobarea stabilirii, ajustării sau modificării prețurilor și tarifelor propuse de operator, iar pentru serviciile care funcționează în condiții de monopol, să solicite avizul autorităților de reglementare competente.

(3) Autoritățile administrației publice locale au dreptul să rezilieze unilateral contractele de delegare a gestiunii serviciilor și să organizeze o nouă procedură pentru delegarea gestiunii acestora, dacă constată și dovedesc nerespectarea repetată de către operatori a obligațiilor contractuale și dacă operatorii nu adoptă programe de măsuri care să respecte condițiile contractuale și să asigure atingerea, într-un interval de timp prestabilit, a parametrilor de calitate asumați.

(4) Autoritățile administrației publice locale au următoarele obligații față de operatorii furnizori/prestatori ai serviciilor de utilități publice;

a) să asigure un tratament egal pentru toți operatorii, indiferent de forma de proprietate, de țara de origine, de organizarea acestora și de modul de gestiune adoptat;

b) să asigure un mediu de afaceri concurențial transparent și loial;

c) să respecte angajamentele asumate față de operator prin hotărârea de dare în administrare a serviciului, respectiv prin clauzele contractuale stabilite prin contractul de delegare a gestiunii serviciului;

d) să asigure resursele necesare finanțării infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciilor, corespunzător clauzelor contractuale;

e) să păstreze, în condițiile legii, confidențialitatea datelor și informațiilor economico-financiare privind activitatea operatorilor, altele decât cele de interes public.

Secțiunea a 2-a

Asociațiile de dezvoltare intercomunitară

Articolul 10

(1) Două sau mai multe unități administrativ-teritoriale, în limitele competențelor autorităților lor deliberative și executive, pot să coopereze și să se asocieze, în condițiile legii, în scopul constituirii unor asociații de dezvoltare intercomunitară având ca obiect furnizarea/prestarea în comun a serviciilor comunitare de utilități publice și înființarea, modernizarea și/sau dezvoltarea, după caz, a sistemelor de utilități publice aferente.

(2) Asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice sunt structuri de cooperare cu personalitate juridică de drept privat și statut de utilitate publică recunoscut prin efectul legii, destinate exercitării și realizării în comun a competențelor autorităților administrației publice locale referitoare la furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice, stabilite în sarcina acestora potrivit dispozițiilor prezentei legi, ale [Legii nr. 215/2001](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale [Legii-cadru a descentralizării nr. 195/2006](#).

(3) Asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice se constituie și dobândesc personalitate juridică potrivit prevederilor [Ordonanței Guvernului nr. 26/2000](#) cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 246/2005](#), cu modificările și completările ulterioare. Prin derogare de la prevederile [Ordonanței Guvernului nr. 26/2000](#), aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 246/2005](#), cu modificările și completările ulterioare, asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, nu pot fuziona, nu se pot diviza și nu pot constitui filiale sau sucursale ca structuri teritoriale. Prin derogare de la prevederile [art. 13 din Legea nr. 215/2001](#), republicată cu modificările și completările ulterioare, organele asociației sunt adunarea generală, consiliul director și comisia de cenzori. Adunarea generală adoptă hotărâri în conformitate cu statutul asociației. Hotărârile adunării generale sunt asimilate actelor administrative și intră sub incidența prevederilor [Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare.

(4) Unitățile administrativ-teritoriale pot mandata, în condițiile legii, asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, prin hotărâri ale autorităților lor deliberative, să exercite, pe seama și în numele lor, dreptul de a delega gestiunea serviciilor de utilități publice transferate în responsabilitatea asociațiilor, inclusiv dreptul de a concesiona sistemele de utilități publice aferente serviciilor de utilități publice transferate. În acest scop, hotărârile autorităților administrației publice locale privind mandatarea și actele juridice de constituire a oricărei asociații trebuie să conțină prevederi detaliate și complete privind condițiile de exercitare de către aceasta a mandatului special încredințat.

(5) Unitățile administrativ-teritoriale pot mandata asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, în condițiile stabilite prin actul constitutiv și statutul asociației, să exercite, în numele

și pe seama lor, atribuțiile, drepturile și obligațiile prevăzute la art. 8 alin. (3), la art. 9 și la art. 32, cu excepția celor prevăzute la art. 8 alin. (3) lit. c), d), f), g) și h), la art. 9 alin (1) lit. d), respectiv alin. (4) lit. d) și la art. 32 alin. (4). Exercițarea atribuțiilor, drepturilor și obligațiilor prevăzute la art. 8 alin. (3) lit. a), i), j) și k), la art. 9 alin. (1) lit. b), la art. 9 alin (2) lit. a), d) și g), la art. 9 alin (3) și la art. 32 alin. (2) și (3) este condiționată de primirea în prealabil a unui mandat special din partea autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale membre ale asociației.

(6) Sistemele de utilități publice sau părțile componente ale acestora, realizate în comun prin programe de investiții noi realizate în cadrul asociației de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, aparțin proprietății publice a unităților administrativ-teritoriale membre și se înregistrează în patrimoniul acestora conform prevederilor [Legii nr. 213/1998](#) privind bunurile proprietate publică, cu modificările și completările ulterioare, pe baza următoarelor criterii:

a) bunurile situate exclusiv pe raza unei singure unități administrativ-teritoriale, pe care o și deservesc, aparțin domeniului public al acesteia;

b) bunurile situate pe raza mai multor unități administrativ-teritoriale și/sau care deservesc mai multe unități administrativ-teritoriale aparțin domeniului public al județului, dacă toate unitățile administrativ-teritoriale implicate sunt situate în același județ și județul este membru al asociației;

c) pentru bunurile situate pe raza mai multor unități administrativ-teritoriale și/sau care deservesc mai multe unități administrativ-teritoriale, apartenența acestora se stabilește de către adunarea generală a asociației și este prevăzută în contractul de delegare a gestiunii, dacă aceste unități administrativ-teritoriale sunt situate în județe diferite sau dacă județul nu este membru.

(7) Modalitatea de aplicare a criteriilor prevăzute la alin. (6) se stabilește prin statutul asociațiilor și prin contractul de delegare a gestiunii respective.

(8) Prin derogare de la prevederile art. 37 și 92 din [Legea nr. 215/2001](#)

, republicată, cu modificările și completările ulterioare, statutul și actul constitutiv ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice se aprobă prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale membre și se semnează, în numele și pe seama acestora, de primarii unităților administrativ-teritoriale asociate și/sau, după caz, de președinții consiliilor județene, care sunt reprezentanți ai comunelor, orașelor, municipiilor și județelor în adunările generale ale asociației; primarii și, respectiv, președinții consiliilor județene își pot delega calitatea de reprezentant în adunarea generală a asociației, prin dispoziție.

Alin. (8) al art. 10 a fost modificat de pct. 2 al [art. unic din LEGEA nr. 313 din 7 decembrie 2015](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 910 din 9 decembrie 2015.

(9) Modul de organizare și de funcționare a asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice se stabilește prin actul constitutiv și statutul asociației, pe baza actului constitutiv-cadru și a statutului-cadru*).

Notă

*) A se vedea [Hotărârea Guvernului nr. 855/2008](#) pentru aprobarea actului constitutiv-cadru și a statutului-cadru ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 627 din 28 august 2008.

(10) Hotărârile adunărilor generale ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice pot fi atacate pe calea contenciosului administrativ.

Secțiunea a 3-a

Autoritățile administrației publice centrale

Articolul 11

(1) Guvernul asigură realizarea politicii generale a statului în domeniul serviciilor de utilități publice, în concordanță cu Programul de guvernare și cu obiectivele Planului național de dezvoltare economico-socială a țării, prin:

a) aprobarea și actualizarea Strategiei naționale privind serviciile comunitare de utilități publice;

b) îndrumarea autorităților administrației publice locale în vederea înființării, organizării, exploatării și gestionării eficiente a serviciilor de utilități publice, respectiv pentru reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare a localităților;

c) acordarea garanțiilor guvernamentale pentru obținerea creditelor interne și externe necesare dezvoltării infrastructurii tehnico-edilitare de interes local sau județean;

d) acordarea de transferuri de la bugetul de stat pentru dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare de interes local, intercomunitar sau județean, cu respectarea principiului subsidiarității și proporționalității.

(2) Guvernul examinează periodic starea serviciilor de utilități publice și stabilește măsuri pentru dezvoltarea durabilă și creșterea calității acestora, corespunzător cerințelor utilizatorilor și nevoilor localităților, pe baza unor strategii sectoriale specifice.

(3) Guvernul sprijină autoritățile administrației publice locale prin măsuri administrative, legislative și economico-financiare, în scopul dezvoltării și îmbunătățirii cantitative și calitative a serviciilor de utilități publice și al asigurării funcționării și exploatării în condiții de siguranță și eficiență economică a infrastructurii tehnico-edilitare aferente acestora.

(4) În exercitarea prerogativelor și atribuțiilor menționate la alin. (1), (2) și (3) Guvernul urmărește:

a) armonizarea strategiilor și politicilor în domeniul serviciilor de utilități publice de interes local, intercomunitar sau județean cu cele privind dezvoltarea socioeconomică, urbanismul și amenajarea teritoriului, protecția și conservarea mediului;

b) descentralizarea serviciilor de utilități publice și consolidarea autonomiei locale cu privire la înființarea, organizarea, gestionarea și controlul funcționării acestora;

c) elaborarea strategiilor și politicilor locale cu privire la serviciile de utilități publice și la implementarea acestora, cu respectarea principiului subsidiarității și proporționalității;

d) implementarea mecanismelor specifice economiei de piață în sfera serviciilor de utilități publice, prin crearea unui mediu concurențial, atragerea participării capitalului privat, promovarea formelor de gestiune delegată;

e) întărirea capacității decizionale și manageriale a autorităților administrației publice locale în exercitarea atribuțiilor acestora privind înființarea, coordonarea și controlul funcționării serviciilor de utilități publice;

f) promovarea asocierii intercomunitare pentru înființarea și exploatarea unor sisteme de utilități publice,

g) promovarea colaborării, sub diferite forme, dintre autoritățile administrației publice locale și sectorul privat pentru finanțarea înființării, dezvoltării, modernizării și exploatării unor servicii de utilități publice, respectiv a bunurilor specifice infrastructurii tehnico-edilitare aferente acestora;

h) restrângerea și reglementarea ariilor unde prevalează condițiile de monopol caracteristice unor servicii de utilități publice.

(5) În vederea constituirii serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat, astfel cum este acesta definit la art. 5 pct. 29 din Legea serviciului public de alimentare cu energie termică nr. 325/2006 , cu modificările ulterioare, Guvernul poate aproba transferul de participații deținute de stat la operatori economici în domeniul privat al unităților administrativ-teritoriale.

Alin. (5) al art. 11 a fost introdus de [art. X din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 68 din 21 octombrie 2014](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 803 din 4 noiembrie 2014.

(6) Transferul prevăzut la alin. (5) se poate face cu titlu gratuit și se aprobă prin hotărâre a Guvernului, cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

a) să aibă ca scop reducerea nivelului arieratelor, restructurarea sau eșalonarea la plată a acestora;

b) efectuarea unei analize tehnico-economice care să cuprindă justificarea operațiunii și efectele în plan economic și social la nivel local;

c) transferul se efectuează cu respectarea normelor naționale și comunitare în materie de ajutor de stat și concurență;

d) să fie exprimat acordul creditorilor în cazul în care acțiunile transferate sunt grevate de sarcini/garanții;

e) unitatea administrativ-teritorială să fi solicitat transferul participațiilor deținute de stat.

Alin. (6) al art. 11 a fost introdus de [art. X din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 68 din 21 octombrie 2014](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 803 din 4 noiembrie 2014.

(7) Prevederile alin. (5) și (6) nu se aplică societăților de interes strategic, astfel cum sunt acestea definite la art. 3 lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997 privind privatizarea societăților, aprobată prin Legea nr. 44/1998 , cu modificările și completările ulterioare.

Alin. (7) al art. 11 a fost introdus de [art. X din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 68 din 21 octombrie 2014](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 803 din 4 noiembrie 2014.

Articolul 12

Exercitarea funcției de analiză, sinteză, decizie, coordonare, monitorizare și planificare la nivel central pentru domeniul serviciilor comunitare de utilități publice este încredințată Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, în calitate de autoritate a administrației publice centrale de specialitate, având următoarele atribuții:

- a)** elaborează și promovează Strategia națională a serviciilor comunitare de utilități publice;
- b)** elaborează și promovează strategiile sectoriale pe termen mediu și lung cu privire la dezvoltarea serviciilor de utilități publice și a infrastructurii tehnico-edilitare aferente;
- c)** inițiază, elaborează și promovează proiecte de legi, hotărâri ale Guvernului și alte acte normative pentru domeniul său de activitate;
- d)** fundamentează, avizează și coordonează, la nivel central, stabilirea priorităților în alocarea resurselor financiare guvernamentale pentru domeniul serviciilor, în conformitate cu Strategia națională a serviciilor comunitare de utilități publice;
- e)** monitorizează, centralizează și evaluează realizarea indicatorilor de performanță ai serviciilor comunitare de utilități publice, conform metodologiei prevăzute la art. 8 alin. (3) lit. e);
- f)** coordonează și monitorizează implementarea programelor guvernamentale de investiții în sectorul serviciilor de utilități publice, inclusiv a programelor de investiții realizate prin cofinanțare externă din fonduri ale Uniunii Europene sau împrumuturi de la organisme financiare internaționale;
- g)** elaborează politica de restructurare, reorganizare și privatizare a operatorilor furnizori/prestatori înființați de autoritățile administrației publice locale, cu consultarea autorităților administrației publice locale;
- h)** avizează proiectele de acte normative elaborate de alte autorități ale administrației publice centrale ce au implicații și consecințe asupra activităților specifice serviciilor de utilități publice;
- i)** inițiază și propune măsuri pentru perfecționarea cadrului legislativ și instituțional necesar întăririi capacității decizionale și manageriale a autorităților administrației publice locale cu privire la înființarea, organizarea, coordonarea și controlul funcționării serviciilor de utilități publice, precum și în ceea ce privește administrarea și exploatarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente;
- j)** colaborează cu organizații și autorități similare din alte țări și reprezintă Guvernul în relațiile internaționale pe linia serviciilor de utilități publice;
- k)** colaborează cu autoritățile administrației publice centrale și locale care au atribuții și responsabilități în domeniul serviciilor de utilități publice sau în legătură cu acestea;
- l)** solicită informații ministerelor, altor autorități ale administrației publice centrale și locale, precum și persoanelor fizice sau juridice, cu privire la activitățile specifice utilităților publice;
- m)** furnizează informații cu privire la activitățile specifice serviciilor de utilități publice altor autorități ale administrației publice centrale și locale.

Secțiunea a 4-a

Autorități de reglementare

Articolul 13

- (1)** A.N.R.S.C., A.N.R.E. și A.R.R. au calitatea de autorități de reglementare în sensul prezentei legi, coroborată cu prevederile legilor speciale corespunzătoare fiecărui serviciu de utilități publice în parte.
- (2)** A.N.R.S.C. este autoritatea de reglementare competentă pentru următoarele servicii de utilități publice:
 - a)** alimentarea cu apă;
 - b)** canalizarea și epurarea apelor uzate;
 - c)** colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale;
- d)*)** producerea, transportul, distribuția și furnizarea de energie termică în sistem centralizat, cu excepția activității de producere a energiei termice în cogenerare;

Notă

*) Lit d) a alin. (2) al [art. 13 din Legea nr. 51/2006](#) se abrogă la data intrării în vigoare a modificărilor și completărilor prevederilor legale privind serviciul public de alimentare cu energie termică, potrivit [art. II alin. \(1\) din Legea nr. 204/2012](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 791 din 26 noiembrie 2012.

- e)** salubritatea localităților;
- f)** iluminatul public;
- g)** administrarea domeniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale;
- h)** transport public local, conform competențelor acordate prin legea specială.
- (3)** A.N.R.S.C., potrivit competențelor acordate prin prezenta lege, eliberează licențe, elaborează metodologii și regulamente-cadru pentru domeniul serviciilor de utilități publice din sfera sa de reglementare și pentru piața acestor servicii și monitorizează modul de respectare și implementare a legislației aplicabile acestor servicii.
- (4)*)** Activitățile de producere, transport, distribuție și furnizare a energiei termice sunt supuse licențierii, reglementării și controlului A.N.R.E.

Notă

*) Prevederile alin. (4) al [art. 13 din Legea nr. 51/2006](#), astfel cum au fost modificate prin [Legea nr. 204/2012](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 791 din 26 noiembrie 2012, se aplică de la data intrării în vigoare a modificărilor și completărilor prevederilor legale privind serviciul public de alimentare cu energie termică, potrivit [art. II alin. \(1\) din Legea nr. 204/2012](#).

(5) A.R.R. este autoritatea de reglementare competentă pentru serviciul de transport public local și potrivit competențelor acordate de prezenta lege și de legea specială, elaborează metodologii și regulamente-cadru pentru transportul public de persoane, acordă licențe de transport și monitorizează și controlează respectarea de către operatori a legislației în vigoare privind transporturile rutiere, respectiv a condițiilor impuse prin licențele de transport.

Articolul 14

(1) A.N.R.S.C. este instituție publică de interes național, cu personalitate juridică, care funcționează pe baza regulamentului propriu de organizare și funcționare, aprobat prin hotărâre a Guvernului**).

Notă

**) A se vedea Regulamentul de organizare și funcționare a Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice, aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr. 671/2007](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 454 din 5 iulie 2007, cu modificările ulterioare, și rectificat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 528 din 29 iulie 2010.

(2) A.N.R.S.C. își desfășoară activitatea în temeiul următoarelor principii:

- a)** protejarea intereselor utilizatorilor în raport cu operatorii care acționează în sfera serviciilor de utilități publice;
- b)** promovarea concurenței, eficacității și eficienței economice în sectorul serviciilor de utilități publice care funcționează în condiții de monopol;
- c)** promovarea principiilor transparenței, accesibilității, tratamentului nediscriminatoriu și protecției utilizatorilor;
- d)** promovarea relațiilor contractuale echilibrate, orientate către rezultat;
- e)** asigurarea egalității de tratament și de șanse în relația autorităților administrației publice centrale și locale cu operatorii serviciilor de utilități publice;
- f)** conservarea resurselor, protecția mediului și a sănătății populației.

(3) A.N.R.S.C. își exercită prerogativele de autoritate publică în condiții de echidistanță și echilibru atât față de utilizatori și operatori, cât și față de autoritățile administrației publice locale. A.N.R.S.C. își exercită competențele și atribuțiile conferite prin prezenta lege față de toți operatorii, indiferent de forma de proprietate și natura capitalului, de organizarea acestora, de țara de origine și de modalitatea în care este organizată și se desfășoară, la nivelul unităților administrativ-teritoriale, gestiunea serviciilor de utilități publice, precum și față de operatorii economici sau instituțiile publice care desfășoară în condiții de monopol unele activități specifice serviciilor de utilități publice din sfera sa de reglementare.

(4) În îndeplinirea atribuțiilor sale, A.N.R.S.C. colaborează cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, cu Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice, cu Ministerul Transporturilor, cu A.N.R.E., cu A.R.R., cu Consiliul Concurenței, cu Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor, cu ministerele, cu primăriile și consiliile județene, cu alte organe de specialitate ale administrației publice centrale și instituții publice cu atribuții în domeniul serviciilor de utilități publice ori în legătură cu acestea, cu structurile asociative ale autorităților administrației publice locale, cu asociațiile utilizatorilor, cu operatorii economici specializați care prestează servicii de sector, cu asociațiile profesionale din domeniu și cu asociațiile patronale și sindicale reprezentative din domeniu.

Articolul 15

(1) Activitatea A.N.R.S.C. este finanțată integral de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice. A.N.R.S.C. poate beneficia de programe cu finanțare internațională. Tarifele percepute pentru acordarea licențelor, cele pentru eliberarea autorizațiilor, contribuțiile operatorilor de servicii de utilități publice aflați în sfera sa de reglementare și orice alte sume încasate în condițiile legii se fac venit la bugetul de stat

(2) Modalitatea de stabilire și aprobare a nivelului tarifelor și al contribuțiilor menționate la alin. (1) se prevede în Regulamentul de organizare și funcționare al A.N.R.S.C.

Articolul 16

(1) A.N.R.S.C. este condusă de un președinte cu rang de secretar de stat, ajutat de un vicepreședinte cu rang de subsecretar de stat, numiți și revocați de prim-ministru la propunerea ministrului dezvoltării regionale și administrației publice.

(2) Calitățile de președinte și, respectiv, de vicepreședinte al A.N.R.S.C. le sunt aplicabile incompatibilitățile specifice funcțiilor de secretar de stat și, respectiv, de subsecretar de stat. Aceste calități sunt de asemenea, incompatibile cu exercitarea, direct sau prin persoane interpuse, a activităților de comerț, precum și participarea la administrarea sau la conducerea unor operatori.

(3) Mandatul președintelui și al vicepreședintelui încetează în următoarele situații:

- a) la expirarea duratei;
- b) prin demisie;
- c) prin deces;
- d) prin imposibilitatea exercitării mandatului pentru o perioadă mai lungă de 60 de zile consecutive;
- e) la apariția unei incompatibilități prevăzute de lege;
- f) prin revocare de către autoritatea care l-a numit.

(4) Președintele și vicepreședintele se revocă de către autoritatea care i-a numit pentru neîndeplinirea mandatului, pentru încălcarea prevederilor prezentei legi sau pentru condamnare penală prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă.

(5) În cazul în care președintele A.N.R.S.C., din diferite motive, nu își poate exercita atribuțiile curente, vicepreședintele preia atribuțiile acestuia, în condițiile prevăzute în regulamentul de organizare și funcționare.

(6) Președintele reprezintă A.N.R.S.C. în relațiile cu terții, persoane fizice și juridice din țară și din străinătate.

(7) În exercitarea prerogativelor sale, președintele A.N.R.S.C. emite avize, ordine și decizii.

(8) Ordinele și deciziile președintelui A.N.R.S.C. pot fi atacate, în condițiile [Legii nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare, la Curtea de Apel București.

(9) Ordinele și deciziile președintelui A.N.R.S.C. cu caracter normativ se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Articolul 17

(1) Președintele A.N.R.S.C. este asistat de un consiliu consultativ ale cărui lucrări le coordonează.

(2) Consiliul consultativ este format din 9 membri numiți prin ordin al președintelui A.N.R.S.C. Componenta consiliului consultativ este următoarea:

- un membru propus de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice;
- un membru propus de Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice;
- un membru propus de Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice;
- un membru propus de Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor;
- un membru propus de Federația Autorităților Locale din România;
- un membru propus de organizațiile sindicale cu reprezentativitate la nivel național din sectorul serviciilor de utilități publice;
- un membru propus de asociațiile patronale cu reprezentativitate la nivel național din sectorul serviciilor de utilități publice;
- un membru propus de asociațiile cu reprezentativitate la nivel național ale utilizatorilor serviciilor de utilități publice;
- un membru propus de asociațiile profesionale cu reprezentativitate la nivel național din sectorul serviciilor de utilități publice.

(3) Secretariatul consiliului consultativ este asigurat de către o persoană desemnată prin ordin al președintelui A.N.R.S.C.

(4) Consiliul consultativ armonizează interesele operatorilor din domeniul serviciilor de utilități publice cu cele ale utilizatorilor și cu cele ale autorităților administrației publice locale, evaluează impactul reglementărilor A.N.R.S.C. și face propuneri de îmbunătățire a acestora, potrivit Regulamentului de organizare și funcționare al A.N.R.S.C.

(5) Consiliul consultativ se întrunește cel puțin o dată pe trimestru sau la cererea președintelui A.N.R.S.C. pentru analizarea actelor normative ce urmează să fie aprobate prin ordin al președintelui sau pentru dezbaterea problemelor privind domeniul de activitate al instituției.

(6) Sarcinile și atribuțiile membrilor consiliului consultativ se stabilesc în Regulamentul de organizare și funcționare al A.N.R.S.C.

Articolul 18

(1) În cadrul A.N.R.S.C. funcționează direcții, servicii sau compartimente. Structura organizatorică a A.N.R.S.C. se stabilește prin regulamentul de organizare și funcționare.

(2) În structura A.N.R.S.C. se organizează și funcționează agenții teritoriale fără personalitate juridică, conform zonelor de dezvoltare regională.

(3) Sediile, sarcinile, atribuțiile și competențele precum și modul de coordonare a agențiilor teritoriale se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare.

(4) Repartizarea numărului de posturi pentru aparatul central și agențiile teritoriale se face prin regulamentul de organizare și funcționare.

(5) Prefecții, împreună cu consiliile județene, respectiv Consiliul General al Municipiului București și consiliile locale, vor acorda sprijin A.N.R.S.C. pentru asigurarea spațiilor necesare desfășurării activității agențiilor sale teritoriale.

Articolul 19

(1) Personalul A.N.R.S.C. este constituit din salariați angajați pe bază de contract individual de muncă. Calitatea de salariat al A.N.R.S.C. este incompatibilă cu exercitarea oricăror activități cu caracter comercial din domeniul serviciilor comunitare de utilități publice, precum și cu participarea la administrarea sau la conducerea unor operatori din acest domeniu.

(2) Atribuțiile, sarcinile și răspunderile individuale ale personalului A.N.R.S.C. se stabilesc, pe baza regulamentului de organizare și funcționare, prin fișa postului.

(3) Salarizarea personalului A.N.R.S.C. se stabilește în conformitate cu reglementările legale în vigoare.

(4) Angajarea, promovarea, precum și modificarea sau încetarea raporturilor de muncă ale personalului din aparatul propriu al A.N.R.S.C. se fac în conformitate cu reglementările legale în vigoare, cu prevederile regulamentului de organizare și funcționare și ale contractului colectiv de muncă și se aprobă prin decizie a președintelui, în condițiile legii.

Articolul 20

(1) A.N.R.S.C. are următoarele competențe și atribuții privind serviciile de utilități publice din sfera sa de reglementare:

a) elaborează și stabilește reglementări sectoriale de nivel secundar și terțiar cu caracter obligatoriu;

b) acordă, modifică, suspendă sau retrage licențele ori autorizațiile, după caz;

c) solicită autorităților administrației publice locale programe pentru reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea serviciilor de utilități publice și a infrastructurii tehnico-edilitare aferente, după caz;

d) elaborează metodologii de calcul pentru stabilirea, ajustarea și modificarea prețurilor tarifelor;

e) eliberează, potrivit competențelor acordate prin legi speciale specifice fiecărui serviciu de utilități publice, avizul de specialitate cu privire la stabilirea, ajustarea sau modificarea prețurilor și tarifelor pentru serviciile de utilități publice, atunci când/dacă acest aviz este prevăzut prin legile speciale;

f) avizează proiectele de acte normative elaborate și promovate de alte autorități ale administrației publice centrale, cu impact asupra domeniului său de activitate;

g) organizează sistemul informațional de culegere, prelucrare și sinteză a datelor cu privire la serviciile de utilități publice din sfera sa de reglementare, la infrastructura tehnico-edilitară aferentă acestora, precum și la activitatea operatorilor;

h) întocmește și gestionează baza de date necesară desfășurării activității proprii și pentru furnizarea de informații Guvernului, ministerelor sau altor autorități centrale și locale interesate;

i) organizează sistemul de monitorizare, evaluare și control în teritoriu privind modul de aplicare a prevederilor prezentei legi și a legislației sectoriale specifice fiecărui serviciu;

j) supraveghează și monitorizează desfășurarea procedurilor pentru delegarea gestiunii serviciilor comunitare de utilități publice;

k) monitorizează aplicarea și respectarea de către operatori și autoritățile administrației publice locale a legislației primare din domeniu, a reglementărilor emise în aplicarea acesteia, a sistemului de prețuri și tarife în vigoare și aplică sancțiuni în cazul nerespectării acestora;

l) monitorizează respectarea și îndeplinirea de către operatori a obligațiilor și măsurilor stabilite în condițiile de emitere sau de menținere a licenței ori autorizației;

m) elaborează regulamentele-cadru, caietele de sarcini-cadru și contractele-cadru de furnizare/prestare pentru serviciile din sfera sa de reglementare și le aprobă prin ordin al președintelui;

n) elaborează și adoptă criterii și indicatori de performanță care să permită monitorizarea, compararea și evaluarea modului de furnizare/prestare a serviciilor;

o) sesizează ministerul de resort și Consiliul Concurenței cu privire la încălcarea prevederilor legale referitoare la concurență ori de câte ori constată nerespectarea reglementărilor cu privire la concurență și transparentă;

p) propune autorităților administrației publice locale, ministerului de resort și Consiliului Concurenței măsuri pentru restrângerea ariilor în care se manifestă condiții de monopol, precum și pentru prevenirea abuzului de poziție dominantă pe piață, în vederea limitării efectelor caracterului de monopol al serviciilor;

r) inițiază și organizează programe de instruire și pregătire profesională în domeniile de activitate reglementate;

s) prezintă anual Guvernului un raport cu privire la serviciile de utilități publice din sfera sa de reglementare și la activitatea proprie. Raportul se dă publicității;

s) colaborează cu organizații și autorități similare din alte țări în domeniul său de activitate;

t) îndeplinește orice alte atribuții stabilite prin lege.

(2) Raportul anual al A.N.R.S.C. împreună cu baza de date gestionată de A.N.R.S.C., constituie elemente de fundamentare și actualizare a Strategiei naționale privind serviciile comunitare de utilități publice, precum și a strategiilor proprii adoptate de autoritățile administrației publice locale.

(3) Raporturile juridice dintre A.N.R.S.C. și autoritățile administrației publice locale sunt raporturi de cooperare și îndrumare metodologică, iar raporturile juridice dintre A.N.R.S.C. și operatorii serviciilor de utilități publice sunt raporturi de monitorizare, evaluare și control privind respectarea condițiilor de acordare a licențelor și autorizațiilor, a procedurilor de stabilire, ajustare și modificare a prețurilor și tarifelor.

(4) În vederea exercitării atribuțiilor sale, A.N.R.S.C. are dreptul de acces la informațiile cuprinse în documentele operatorilor legate de domeniul său de activitate, inclusiv la cele din evidențele contabile ale acestora. A.N.R.S.C. are dreptul să facă publice orice date sau informații care sunt de interes public.

Articolul 21

(1) A.N.R.S.C. este abilitată să adopte în termen de un an de la publicarea prezentei legi, prin ordin al președintelui acesteia, următoarele reglementări:

a) normele metodologice privind stabilirea, ajustarea și modificarea prețurilor și tarifelor aplicabile serviciilor de utilități publice;

b) regulamentul de constatare, notificare și sancționare a abaterilor de la reglementările emise în domeniul său de activitate, în conformitate cu prevederile legale;

c) regulamentul pentru autorizarea operatorilor economici care montează și/sau exploatează sisteme de repartizare a costurilor;

d) normele privind condițiile de montare și exploatare a sistemelor de repartizare a costurilor pentru încălzire;

e) normele metodologice de facturare și repartizare pe proprietari individuali a consumului total înregistrat la nivelul bransamentului condominiului.

(2) A.N.R.S.C. elaborează Regulamentul privind acordarea licențelor*), aplicabil furnizorilor/prestatorilor din sfera sa de reglementare, în conformitate cu prevederile legilor speciale, și îl supune spre aprobare Guvernului.

Notă

*) A se vedea [Hotărârea Guvernului nr. 745/2007](#) pentru aprobarea Regulamentului privind acordarea licențelor în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 531 din 6 august 2007, cu modificările ulterioare.

(3) Acordarea licențelor se face de către comisiile de acordare a licențelor stabilite potrivit Regulamentului privind acordarea licențelor, prevăzut la alin. (2).

(4) Din comisiile de acordare a licențelor fac parte, cu rol consultativ, și specialiști desemnați de asociațiile profesionale cu reprezentativitate la nivel național din sectorul serviciilor de utilități publice.

Capitolul III

Organizarea și funcționarea serviciilor de utilități publice

Secțiunea 1

Gestiunea serviciilor de utilități publice

Articolul 22

(1) Gestiunea serviciilor de utilități publice reprezintă modalitatea de organizare, funcționare și administrare a serviciilor de utilități publice în scopul furnizării/prestării acestora în condițiile stabilite de autoritățile administrației publice locale.

(2) Gestiunea serviciilor de utilități publice se organizează și se realizează în următoarele modalități:

a) gestiune directă;

b) gestiune delegată.

(3) Modalitatea de gestiune a serviciilor de utilități publice se stabilește prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale, în funcție de natura și starea serviciului, de necesitatea asigurării celui mai bun raport preț/calitate, de interesele actuale și de perspectivă ale unităților administrativ-teritoriale, precum și de mărimea și complexitatea sistemelor de utilități publice.

(4) Desfășurarea activităților specifice oricărui serviciu de utilități publice, indiferent de forma de gestiune aleasă, se realizează pe baza unui regulament al serviciului și a unui caiet de sarcini, elaborate și aprobate de autoritățile administrației publice locale, în conformitate cu regulamentul-cadru și cu caietul de sarcini-cadru ale

serviciului. În cazul asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, regulamentul serviciului și caietul de sarcini se elaborează în cadrul asociației se supun avizării autorităților administrației publice locale ale unităților administrativ-teritoriale membre, în condițiile mandatului prevăzut la art. 10 alin. (5), și se aprobă de adunarea generală a asociației.

(5) Se interzic orice înțelegeri sau acorduri de asociere și orice practici concertate dintre operatori, indiferent de modul de organizare, forma de proprietate sau modalitatea de gestiune adoptată, care conduc la accentuarea caracterului de monopol al serviciilor de utilități publice, la restrângerea, împiedicarea sau denaturarea concurenței pe piața serviciilor de utilități publice.

Articolul 23

(1) Raporturile juridice dintre unitățile administrativ-teritoriale sau, după caz, dintre asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice și operatori ori operatorii regionali, după caz, sunt reglementate prin:

a) hotărâri privind darea în administrare, adoptate de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale - în cazul gestiunii directe;

b) hotărâri privind atribuirea și încheierea contractelor de delegare a gestiunii serviciului, adoptate, respectiv aprobate, după caz, de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale ori de adunările generale ale asociațiilor, după caz, în cazul gestiunii delegate.

(2) Raporturile juridice dintre operatorii serviciilor de utilități publice și utilizatorii acestor servicii sunt raporturi contractuale desfășurate în baza contractului-cadru de furnizare/prestare a serviciilor de utilități publice, elaborat de autoritatea de reglementare competentă, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, a regulamentelor serviciilor și a caietelor de sarcini specifice acestora.

Articolul 24

(1) Sistemele de utilități publice utilizate pentru furnizarea/prestarea serviciilor pot fi:

a) date în administrare și exploatare operatorilor, în baza hotărârii de dare în administrare - în cazul gestiunii directe;

b) concesionate operatorilor/operatorilor regionali în condițiile legii, în baza hotărârii de atribuire și a contractului de delegare a gestiunii serviciului - în cazul gestiunii delegate.

(2) În cazul gestiunii delegate, concesionarea sistemelor de utilități publice, utilizate pentru furnizarea/prestarea serviciilor și/sau activităților care fac obiectul delegării gestiunii, este parte intrinsecă a contractelor de delegare a gestiunii. Aceste sisteme se transmit operatorilor/operatorilor regionali spre administrare și exploatare pe perioada delegării gestiunii, prin una dintre modalitățile prevăzute la art. 30, odată cu gestiunea propriu-zisă a serviciilor și/sau a activităților delegate, în baza contractului de delegare a gestiunii.

Articolul 25

(1) Bunurile proprietate publică din componența sistemelor de utilități publice sunt supuse inventarierii anuale și se evidențiază distinct, extracontabil, în patrimoniul operatorilor, indiferent de modalitatea de gestiune a serviciului sau de organizarea, forma de proprietate, natura capitalului ori țara de origine a operatorilor.

(2) Bunurile proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, aferente sistemelor de utilități publice, nu pot fi aduse ca aport la capitalul social al societăților reglementate de [Legea nr. 31/1990](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, înființate de autoritățile administrației publice locale sau ca participare la constituirea unor societăți reglementate de [Legea nr. 31/1990](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital mixt și nu pot constitui garanții pentru creditele bancare contractate de autoritățile administrației publice locale sau de operatori, fiind inalienabile, imprescriptibile și insesizabile

(3) Bunurile proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale utilizate pentru furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice pot fi date în administrare sau pot fi concesionate operatorilor în conformitate cu prevederile legale.

(4) Bunurile proprietate privată a unităților administrativ-teritoriale utilizate pentru furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice pot fi date în administrare, concesionate sau trecute în proprietatea operatorilor cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare.

(5) În cazul gestiunii delegate, bunurile realizate de operatori în conformitate cu programele de investiții impuse prin contractul de delegare a gestiunii constituie bunuri de retur care revin de drept, la expirarea contractului gratuit și libere de orice sarcini, unităților administrativ-teritoriale și sunt integrate domeniului public al acestora.

Articolul 26

(1) Acțiunile societăților reglementate de [Legea nr. 31/1990](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, furnizoare/prestatoare de servicii de utilități publice, intrate în portofoliul Autorității pentru Valorificarea Activelor Statului - A.V.A.S., în urma procesului de privatizare, vor fi transferate în proprietatea privată a unităților

administrativ-teritoriale, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi. În același termen, bunurile aparținând domeniului public a căror valoare a fost inclusă în aceste acțiuni vor fi reintegrate în patrimoniul public al unităților administrativ-teritoriale.

(2) Acțiunile societăților reglementate de [Legea nr. 31/1990](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, furnizoare/prestatoare de servicii de utilități publice, intrate în portofoliul A.V.A.S. prin preluarea și compensarea creanțelor în acțiuni, precum și creanțele deținute de Agenția Națională de Administrare Fiscală - A.N.A.F. nu pot fi înstrăinate/valorificate decât cu acordul autorităților administrației publice locale în coordonarea cărora se află societățile reglementate de [Legea nr. 31/1990](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, și care au drept de preempțiune la cumpărarea acțiunilor, respectiv a creanțelor. Noul patronat rezultat este obligat să mențină furnizarea/prestarea serviciilor de utilitate publică timp de 5 ani de la preluarea acestora. Orice modificare privind furnizarea/prestarea serviciului respectiv se face numai cu acordul autorităților administrației publice locale.

Articolul 27

(1) Conducerea executivă a operatorilor furnizori/prestatori, înființați de autoritățile administrației publice locale sau la care unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari majoritari, este angajată pe baza unui contract individual de muncă, la care se anexează un contract de performanță; celelalte categorii de personal sunt angajate pe baza unui contract de muncă individual, cu respectarea contractului colectiv de muncă și a Codului muncii. Persoanele cu funcții de conducere, precum și personalul cu funcții de execuție au calitatea de personal contractual.

(2) Contractul de performanță are ca obiect stabilirea și îndeplinirea obiectivelor și a criteriilor de performanță, aprobate prin bugetul de venituri și cheltuieli, în schimbul drepturilor salariale stabilite prin contractul individual de muncă.

Secțiunea a 2-a Gestiunea directă

Articolul 28

(1) Gestiunea directă este modalitatea de gestiune în care autoritățile deliberative și executive, în numele unităților administrativ-teritoriale pe care le reprezintă, își asumă și exercită nemijlocit toate competențele și responsabilitățile ce le revin potrivit legii cu privire la furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice, respectiv la administrarea, funcționarea și exploatarea sistemelor de utilități publice aferente acestora.

(2) Gestiunea directă se realizează prin intermediul unor operatori de drept public înființați la nivelul unităților administrativ-teritoriale, în baza hotărârilor de dare în administrare adoptate de autoritățile deliberative ale acestora; acești operatori pot fi:

a) compartimente funcționale fără personalitate juridică, organizate în structura aparatului de specialitate al primarului sau, după caz, al consiliilor județene;

b) servicii publice de interes local sau județean, specializate, fără personalitate juridică, înființate și organizate în subordinea consiliilor locale sau consiliilor județene, după caz, prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale respective;

c) servicii publice de interes local sau județean, specializate, cu personalitate juridică, înființate și organizate în subordinea consiliilor locale sau consiliilor județene, după caz, prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale respective.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), serviciile de utilități publice pot fi furnizate/prestate și de regii autonome de interes local sau județean numai dacă acestea mai au în derulare proiecte de investiții cofinanțate din fonduri europene ori din împrumuturi rambursabile, până la finalizarea acestora.

(4) Operatorii organizați ca servicii publice de interes local sau județean, cu personalitate juridică, au patrimoniu propriu, funcționează pe bază de gestiune economică și se bucură de autonomie financiară și funcțională: acești operatori sunt subiecte juridice de drept fiscal, sunt titulari ai codului unic de înregistrare fiscală și ai conturilor deschise la unitățile teritoriale ale trezoreriei sau la unitățile bancare și întocmesc, în condițiile legii, buget de venituri și cheltuieli și situații financiare anuale.

(5) Operatorii care își desfășoară activitatea în modalitatea de gestiune directă furnizează/prestează servicii de utilități publice prin exploatarea și administrarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente acestora, pe baza hotărârii de dare în administrare a serviciului, și a sistemului de utilități publice aferent serviciului, adoptată de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale, precum și pe baza licenței eliberate de autoritatea de reglementare competentă. Prin hotărârea de dare în administrare se clarifică drepturile și obligațiile părților cu privire la furnizarea/prestarea serviciului, inclusiv la administrarea, funcționarea și exploatarea sistemului de utilități publice aferente acestuia.

(6) Operatorii care își desfășoară activitatea în regim de gestiune directă se organizează și își desfășoară activitatea pe baza unui regulament de organizare și funcționare aprobat de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale.

(7) Excedentele anuale rezultate din execuția bugetelor serviciilor publice de interes local sau județean cu personalitate juridică, care gestionează servicii de utilități publice, se reportează în anul următor cu aceeași destinație. Disponibilitățile provenite din fonduri externe nerambursabile sau din împrumuturi destinate cofinanțării acestora se administrează și se utilizează potrivit acordurilor de finanțare încheiate.

Secțiunea a 3-a Gestiunea delegată

Articolul 29

(1) Gestiunea delegată este modalitatea de gestiune în care autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale ori, după caz, asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, în numele și pe seama unităților administrativ-teritoriale membre, atribuie unuia sau mai multor operatori toate ori numai o parte din competențele și responsabilitățile proprii privind furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice, pe baza unui contract denumit în continuare contract de delegare a gestiunii. Gestiunea delegată a serviciilor de utilități publice implică concesiunea către operatori a sistemelor de utilități publice aferente serviciilor delegate, precum și dreptul și obligația acestora de a administra și de a exploata aceste sisteme.

(2) Delegarea gestiunii serviciilor de utilități publice, respectiv operarea, administrarea și exploatarea sistemelor de utilități publice aferente, se poate face pentru toate sau numai pentru o parte dintre activitățile componente ale serviciilor, pe baza unor analize tehnico-economice și de eficiență a costurilor de operare, concretizate într-un studiu de oportunitate.

(3) Contractele de delegare a gestiunii se aprobă prin hotărâri de atribuire adoptate de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale ori, după caz, de adunarea generală a asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice și se semnează de primari, de președinții consiliilor județene sau, după caz, de președinții asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, în numele și pe seama unităților administrativ-teritoriale membre, în baza mandatului acestora.

(4) Gestiunea delegată se realizează prin intermediul unor operatori sau operatori regionali de drept privat, care pot fi:

a) societăți reglementate de [Legea nr. 31/1990](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social integral al unităților administrativ-teritoriale, înființate de autoritățile deliberative ale acestora;

b) societăți reglementate de [Legea nr. 31/1990](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, rezultate ca urmare a reorganizării regiilor autonome de interes local sau județean ori a serviciilor publice de interes local sau județean, existente la data intrării în vigoare a prezentei legi, al căror capital social este deținut în totalitate de unitățile administrativ-teritoriale, în calitate de asociat sau de acționar unic;

c) societăți reglementate de [Legea nr. 31/1990](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social privat;

d) societăți reglementate de [Legea nr. 31/1990](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social mixt.

(5) Operatorii care își desfășoară activitatea în modalitatea gestiunii delegate furnizează/prestează serviciile de utilități publice prin exploatarea și administrarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente acestora, în baza contractului de delegare a gestiunii serviciului, precum și în baza licenței eliberate de autoritatea de reglementare competentă. Operatorii cu statut de societăți reglementate de [Legea nr. 31/1990](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, al căror capital social este deținut în totalitate de unități administrativ-teritoriale se organizează și își desfășoară activitatea pe baza unui regulament de organizare și funcționare aprobat de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale sau, după caz, de adunarea generală a asociației de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice.

(6) Contractul de delegare a gestiunii este un contract încheiat în forma scrisă, prin care unitățile administrativ-teritoriale, individual sau în asocieri, după caz, în calitate de delegatar atribuie, pe o perioadă determinată, unui operator licențiat, în calitate de delegat, care acționează pe riscul și răspunderea sa, dreptul și obligația de a furniza/presta integral un serviciu de utilități publice ori, după caz, numai unele activități specifice acestuia, inclusiv dreptul și obligația de a administra și de a exploata infrastructura tehnico-edilitară aferentă serviciului /activității furnizate/prestate, în schimbul unei redevențe, după caz. Contractul de delegare a gestiunii poate fi încheiat de asociația de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice în numele și pe seama unităților administrativ-teritoriale membre, care au calitatea de delegatar. Contractul de delegare a gestiunii este asimilat actelor administrative și intră sub incidența prevederilor [Legii nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare.

(7) Contractul de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice poate fi:

- a)** contract de concesiune;
- b)** contract de parteneriat public-privat.

(8) Procedurile de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice sunt:

- a)** licitație publică deschisă - procedura la care orice operator licențiat interesat are dreptul de a depune oferta;
- b)** negocierea directă - procedura prin care unitățile administrativ-teritoriale sau, după caz, asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, în numele și pe seama unităților administrativ-teritoriale membre, negociază clauzele contractuale, inclusiv redevența, cu unul sau mai mulți operatori licențiați interesați.

(9) Delegatarul are obligația de a atribui contractul de delegare a gestiunii prin aplicarea procedurii de licitație publică deschisă. Procedura de licitație se poate finaliza numai dacă în urma publicării anunțului de participare la licitație au fost depuse cel puțin 3 oferte și cel puțin 3 ofertanți îndeplinesc criteriile de eligibilitate. În cazul în care, în urma publicării anunțului, nu au fost depuse cel puțin 3 oferte sau criteriile de eligibilitate nu sunt îndeplinite de cel puțin 3 ofertanți, delegatarul este obligat să anuleze procedura și să organizeze o nouă licitație, în termen de maximum 60 de zile de la data anulării procedurii.

(10) Procedura de negociere directă se aplică numai dacă, după repetarea procedurii de licitație conform prevederilor alin. (9), nu a fost posibilă desemnarea unui câștigător. La procedura de negociere directă au dreptul să participe numai ofertanții care au depus oferte la procedurile de licitație organizate și derulate conform prevederilor alin. (9).

(11) Procedura de atribuire a contractelor de parteneriat public-privat urmează regimul juridic prevăzut de [Legea parteneriatului public-privat nr. 178/2010](#), cu modificările și completările ulterioare.

(12) Procedura de atribuire a contractului de delegare a gestiunii pentru serviciile de utilități publice definite la art. 1 alin. (2) lit. a)-g) se stabilește în baza procedurii-cadru privind organizarea, desfășurarea și atribuirea contractelor de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice, elaborată de A.N.R.S.C. și aprobată prin hotărâre a Guvernului*). În cazul serviciului de transport public local prevăzut la art. 1 alin. (2) lit. h), atribuirea contractelor de delegare a gestiunii se face în baza normelor-cadru elaborate de A.N.R.S.C. potrivit prevederilor legii speciale privind serviciile de transport public local.

Notă

*) A se vedea [Hotărârea Guvernului nr. 717/2008](#) pentru aprobarea Procedurii-cadru privind organizarea, derularea și atribuirea contractelor de delegare a gestiunii serviciilor comunitare de utilități publice, a criteriilor de selecție-cadru a ofertelor pentru serviciile comunitare de utilități publice și a Contractului-cadru de delegare a gestiunii serviciilor comunitare de utilități publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 546 din 18 iulie 2008.

(13) Contractul de delegare a gestiunii va fi însoțit în mod obligatoriu de următoarele anexe:

- a)** caietul de sarcini privind furnizarea/prestarea serviciului;
- b)** regulamentul serviciului;
- c)** inventarul bunurilor mobile și imobile, proprietate publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale, aferente serviciului;
- d)** procesul-verbal de predare-preluare a bunurilor prevăzute la lit. c).

(14) Contractul de delegare a gestiunii cuprinde în mod obligatoriu clauze referitoare la:

- a)** denumirea părților contractante;
- b)** obiectul contractului;
- c)** durata contractului;
- d)** drepturile și obligațiile părților contractante;
- e)** programul lucrărilor de investiții pentru modernizări, reabilitări, dezvoltări de capacități, obiective noi și al lucrărilor de întreținere, reparații curente, reparații planificate, renovări, atât fizic, cât și valoric;
- f)** sarcinile și responsabilitățile părților cu privire la programele de investiții, la programele de reabilitări, reparații și renovări, precum și la condițiile de finanțare a acestora;
- g)** indicatorii de performanță privind calitatea și cantitatea serviciului, stabiliți prin caietul de sarcini și regulamentul serviciului, și modul de evaluare și cuantificare a acestora, condiții și garanții;
- h)** tarifele practicate și procedura de stabilire, modificare sau ajustare a acestora;
- i)** modul de tarificare și încasare a contravalorii serviciilor furnizate/prestate;
- j)** nivelul redevenței sau al altor obligații, după caz;
- k)** răspunderea contractuală;
- l)** forța majoră;

- m)** condițiile de redefinire a clauzelor contractuale;
- n)** condițiile de restituire sau repartiție, după caz, a bunurilor, la încetarea din orice cauză a contractului de delegare a gestiunii, inclusiv a investițiilor realizate;
- o)** menținerea echilibrului contractual;
- p)** condițiile de reziliere a contractului de delegare a gestiunii;
- q)** administrarea patrimoniului public și privat preluat;
- r)** structura forței de muncă și protecția socială a acesteia;
- s)** alte clauze convenite de părți, după caz.

(15) Cesiunea sau novația contractului de delegare a gestiunii este posibilă numai în cazul divizării, fuzionării ori înființării unei filiale a operatorului, cu respectarea condițiilor contractuale inițiale și cu aprobarea autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale.

Articolul 30

(1) Organizarea și desfășurarea procedurilor de atribuire a contractului de delegare a gestiunii pentru serviciile de utilități publice prevăzute la art. 1 alin. (2) lit. a)-g) se fac în baza unei documentații de atribuire întocmite de delegatar în conformitate cu procedura-cadru privind organizarea, desfășurarea și atribuirea contractelor de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice. Documentația de atribuire se elaborează în conformitate cu legislația specifică fiecărui tip de contract.

(2) Alegerea procedurii și aprobarea documentației de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii se fac prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale sau, după caz, prin hotărâri ale adunării generale a asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, în baza mandatului primit.

(3) Existența garanțiilor profesionale și financiare ale operatorilor, precum și indicatorii de performanță și nivelul tarifelor aplicate privind furnizarea/prestarea serviciului în condiții de calitate și cantitate corespunzătoare constituie criteriile principale pentru atribuirea contractelor de delegare a gestiunii.

(4) Operatorii nou-înființați pot fi admiși într-o procedură de atribuire a unui contract de delegare a gestiunii în aceleași condiții ca și societățile existente.

(5) Documentația de atribuire cuprinde toate informațiile necesare pentru a asigura ofertantului o informare completă, corectă și explicită cu privire la modul de organizare, desfășurare și aplicare a procedurii de atribuire a contractului de delegare a gestiunii și include în mod obligatoriu următoarele: regulamentul serviciului, caietul de sarcini al serviciului și criteriile de selecție specifice serviciului delegat. Regulamentul serviciului, caietul de sarcini al serviciului și criteriile de selecție specifice serviciului delegat se elaborează și se aprobă de autoritățile administrației publice locale pe baza regulamentului-cadru, a caietului de sarcini-cadru și a criteriilor de selecție-cadru corespunzătoare serviciului delegat. În cazul asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, documentația de atribuire se elaborează în cadrul asociației, se supune avizării autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale membre, în condițiile mandatului prevăzut la art. 10 alin. (5), și se aprobă de adunarea generală a asociației, în calitatea acesteia de organ deliberativ în baza mandatului primit.

Articolul 31

(1) Prin excepție de la prevederile art. 29 alin. (8), contractul de delegare a gestiunii serviciilor, definit potrivit prevederilor art. 29 alin. (6), se atribuie direct:

a) operatorilor regionali înființați de unitățile administrativ-teritoriale, membre ale unei asociații de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice;

b) operatorilor cu statut de societăți reglementate de [Legea nr. 31/1990](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, și cu capital integral al unităților administrativ-teritoriale înființați prin reorganizarea pe cale administrativă, în condițiile legii, a regiilor autonome de interes local sau județean ori a serviciilor publice de interes local sau județean subordonate autorităților administrației publice locale, care au avut în administrare și în exploatare bunuri, activități ori servicii de utilități publice.

(2) Atribuirea directă a contractelor de delegare a gestiunii se face cu respectarea următoarelor condiții cumulative:

a) unitățile administrativ-teritoriale membre ale unei asociații de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, în calitate de acționari/asociați ai operatorului regional, prin intermediul asociației, sau, după caz, unitatea administrativ-teritorială, în calitate de acționar/asociat unic al operatorului, prin intermediul adunării generale a acționarilor și al consiliului de administrație, exercită un control direct și o influență dominantă asupra deciziilor strategice și/sau semnificative ale operatorului regional/operatorului în legătură cu serviciul furnizat/prestat, similar celui pe care îl exercită asupra structurilor proprii în cazul gestiunii directe;

b) operatorul regional, respectiv operatorul, în calitate de delegat, desfășoară exclusiv activități din sfera furnizării/prestării serviciilor de utilități publice destinate satisfacerii nevoilor de interes public general ale utilizatorilor de pe raza de competență a unităților administrativ-teritoriale membre ale asociației, respectiv a unității administrativ-teritoriale care i-a delegat gestiunea serviciului;

c) capitalul social al operatorului regional, respectiv al operatorului, este deținut în totalitate de unitățile administrativ-teritoriale membre ale asociației, respectiv de unitatea administrativ-teritorială; participarea capitalului privat la capitalul social al operatorului regional/operatorului este exclusă.

(3) În cazul încetării din orice cauză a contractelor de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice atribuite în baza prevederilor alin. (1) și (2), delegarea ulterioară a gestiunii acestor servicii se poate face numai cu respectarea prevederilor art. 29 alin. (8).

(4) În situația contractelor de delegare a gestiunii atribuite direct operatorului regional, respectiv operatorului, asociația de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, respectiv unitățile administrativ-teritoriale, în calitate de delegatar, vor evalua, în baza condițiilor caietului de sarcini anexat la contractul de delegare a gestiunii, performanțele operatorului regional respectiv ale operatorului, precum și modul de respectare a indicatorilor de performanță. În cazul în care se constată nerespectarea gravă, repetată sau prelungită a indicatorilor de performanță în furnizarea/prestarea serviciilor, contractul de delegare a gestiunii serviciului poate fi reziliat.

Articolul 32

(1) În cazul gestiunii delegate, autoritățile administrației publice locale păstrează, în conformitate cu competențele ce le revin, potrivit legii, prerogativele și răspunderile privind adoptarea politicilor și strategiilor de dezvoltare a serviciilor, respectiv a programelor de dezvoltare a sistemelor de utilități publice, precum și obligația de a urmări, de a controla și de a supraveghea modul în care se realizează serviciile de utilități publice, respectiv:

a) modul de respectare și de îndeplinire a obligațiilor contractuale asumate de operatori, inclusiv în relația cu utilizatorii;

b) calitatea serviciilor furnizate/prestate;

c) indicatorii de performanță ai serviciilor furnizate/prestate;

d) modul de administrare, exploatare, conservare și menținere în funcțiune, dezvoltare sau modernizare a sistemelor de utilități publice;

e) modul de formare, stabilire, modificare și ajustare a prețurilor și tarifelor pentru serviciile de utilități publice.

(2) În vederea încheierii contractelor de delegare a gestiunii, autoritățile administrației publice locale sau, după caz, asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice vor asigura elaborarea și vor aproba, în termen de 6 luni de la luarea deciziei privind delegarea gestiunii serviciilor ori de la primirea unei propuneri formulate de un investitor interesat, un studiu de oportunitate pentru fundamentarea și stabilirea soluțiilor optime de delegare a gestiunii serviciilor, precum și documentația de atribuire a contractului de delegare a gestiunii.

(3) Durata unui contract de delegare a gestiunii nu poate fi mai mare de 35 de ani, la stabilirea acestuia luându-se în calcul durata necesară amortizării investițiilor prevăzute în sarcina operatorului/operatorului regional prin contractul de delegare. Aceasta poate fi prelungită, în aceleași condiții contractuale, ori de câte ori autoritatea administrației publice locale solicită operatorului, pentru buna executare a serviciului, realizarea unor investiții ce nu ar putea fi amortizate în termenul rămas până la finalizarea contractului decât printr-o creștere excesivă a tarifelor și taxelor. Prolungirea se poate face cu condiția ca durata maximă a contractului să nu depășească 49 de ani.

(4) Prolungirea va fi aprobată, în condițiile alin. (3), de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale. Contractul de delegare va fi prelungit, în condițiile legii, printr-un act adițional încheiat între operatori și unitățile administrativ-teritoriale, respectiv între operatorii regionali și asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, în baza mandatului primit.

Capitolul IV

Operatori și utilizatori

Secțiunea 1

Operatorii serviciilor de utilități publice

Articolul 33

(1) Au calitatea de operator furnizorii/prestatorii de servicii de utilități publice care își desfășoară activitatea pe baza licenței eliberate în condițiile art. 38 de autoritățile de reglementare competente.

(2) Operatorii de servicii de utilități publice au, în temeiul prezentei legi, aceleași drepturi și obligații în raporturile cu autoritățile administrației publice locale sau cu utilizatorii, indiferent de modalitatea de gestiune adoptată sau de statutul juridic, forma de organizare, natura capitalului, tipul de proprietate ori țara de origine din Uniunea Europeană.

(3) În funcție de modalitatea de gestiune a serviciului adoptată, operatorii își pot desfășura efectiv activitatea de furnizare/prestare a serviciilor de utilități publice numai după emiterea hotărârii de dare în administrare - în cazul gestiunii directe, respectiv a hotărârii de atribuire a contractului de delegare a gestiunii - în cazul gestiunii delegate.

(4) Furnizorii/Prestatorii serviciilor de utilități publice existenți la data intrării în vigoare a prezentei legi își pot continua activitatea potrivit prevederilor:

a) hotărârilor de dare în administrare adoptate anterior intrării în vigoare a prezentei legi, dacă își desfășoară activitatea în modalitatea gestiunii directe;

b) contractelor de concesiune/delegare a gestiunii valabil încheiate anterior intrării în vigoare a prezentei legi, până la expirarea acestora, dacă își desfășoară activitatea în modalitatea gestiunii delegate.

(5) Furnizarea/Prestarea serviciilor de utilități publice fără licență atrage răspunderea administrativă sau contravențională, după caz, a celor vinovați și constituie motiv de revocare a hotărârii de dare în administrare, respectiv a hotărârii de atribuire, precum și de reziliere a contractului de delegare a gestiunii, după caz.

(6) Operatorii prevăzuți la art. 28 alin. (2) lit. c) au obligația aplicării prevederilor legislației în vigoare atunci când atribuie contracte de achiziții publice, contracte de concesiune de lucrări publice sau contracte de concesiune de servicii destinate furnizării/prestării serviciilor de utilități publice.

(7) Operatorii furnizori/prestatori ai serviciilor de utilități publice au obligația de a se supune controlului și de a se conforma măsurilor stabilite cu ocazia activității de control, precum și de a pune la dispoziția împuterniciților autorităților administrației publice locale, ai asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice sau, după caz, al autorităților de reglementare competente toate datele și informațiile solicitate.

Articolul 34

(1) Operatorii subordonați autorităților administrației publice locale, având statut de societăți reglementate de [Legea nr. 31/1990](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital al unităților administrativ-teritoriale, respectiv operatorii regionali pot fi privatizați, în condițiile legii, cu condiția să nu beneficieze de un contract de delegare a gestiunii prin atribuire directă sau să nu gestioneze programe de investiții publice de interes local ori intercomunitar destinate înființării, modernizării sau dezvoltării sistemelor de utilități publice, finanțate din fonduri publice nerambursabile, inclusiv din fonduri europene.

(2) Hotărârea privind privatizarea operatorilor/operatorilor regionali și alegerea metodei de privatizare aparțin autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale sau, după caz, autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale membre ale asociației de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, care au și calitatea de acționari/asociați ai operatorului regional.

(3) Privatizarea se organizează și se derulează în conformitate cu procedurile legale în vigoare. Concomitent cu privatizarea operatorilor din subordine, delegatarul poate proceda și la renegocierea contractului de delegare a gestiunii, pe baza căruia noul operator va furniza/presta serviciul.

(4) Privatizarea operatorilor/operatorilor regionali se va realiza prin aport de capital privat, conform procedurilor concurențiale prevăzute de legislația privind privatizarea.

(5) În cazul asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, operatorii regionali pot fi privatizați numai cu acordul tuturor membrilor asociației care au și calitatea de acționar/asociat al operatorului regional.

(6) Operatorii subordonați autorităților administrației publice locale, având statut de societăți reglementate de [Legea nr. 31/1990](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital al unităților administrativ-teritoriale, respectiv operatorii regionali, care au beneficiat de un contract de delegare a gestiunii prin atribuire directă, nu pot fi privatizați, nu pot atribui managementul unor entități private și nu se pot asocia pe toată durata contractului de delegare a gestiunii.

Articolul 35

(1) Societățile reglementate de [Legea nr. 31/1990](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, furnizoare/prestatoare de servicii de utilități publice, deținătoare de licențe corespunzătoare, pot participa, în condițiile legii, în calitate de operatori, la procedurile concurențiale organizate pe raza altor unități administrativ-teritoriale pentru atribuirea contractelor de delegare a gestiunii serviciilor.

(2) În cazul furnizării/prestării mai multor tipuri de servicii în aceeași localitate sau a aceluiași serviciu în mai multe localități, operatorul va ține o evidență separată a activităților desfășurate, cu contabilitate distinctă pentru fiecare tip de serviciu și localitate de operare în parte, după caz, astfel încât activitățile sale din diferite sectoare și localități să fie ușor de evaluat, monitorizat și controlat.

Articolul 36

(1) Raporturile juridice dintre operatorii și utilizatorii serviciilor de utilități publice sunt raporturi juridice de natură contractuală și sunt supuse normelor de drept privat.

(2) Operatorii serviciilor de utilități publice au față de utilizatori următoarele obligații principale:

a) să asigure furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice la limita de proprietate, conform prevederilor contractuale și cu respectarea prescripțiilor, normelor și normativelor tehnice în vigoare;

b) să ia măsuri imediate pentru remedierea unor defecțiuni, deranjamente sau avarii apărute în funcționarea sistemelor de utilități publice și să limiteze durata intervențiilor;

c) să asigure montarea, funcționarea și verificarea metrologică a echipamentelor de măsurare a consumului la bransamentul utilizatorului, în conformitate cu normele tehnice în vigoare;

d) să plătească despăgubiri persoanelor fizice sau juridice pentru prejudiciile provocate din culpă, inclusiv pentru restricțiile impuse deținătorilor de terenuri în perimetrul zonelor de protecție instituite, conform prevederilor legale;

e) să plătească despăgubiri pentru întreruperea nejustificată a furnizării/prestării serviciilor și să acorde bonificații utilizatorilor în cazul furnizării/prestării serviciilor sub parametri de calitate și cantitate prevăzuți în contractele de furnizare/prestare;

f) să plătească chirii pentru folosirea temporară a terenurilor și să aducă terenurile și obiectivele afectate de lucrările de intervenție sau de investiții în starea anterioară începerii acestor lucrări;

g) să servească utilizatorii din aria de acoperire, în condițiile programelor de reabilitare, extindere și modernizare aprobate;

h) să respecte indicatorii de performanță și calitate stabiliți prin contractul de delegare a gestiunii sau prin hotărârea autorității administrației publice locale de dare în administrare;

i) să furnizeze cu regularitate autorităților administrației publice locale, respectiv autorităților de reglementare competente informații privind modul de realizare a indicatorilor de performanță, să aplice metodologia de comparare a acestor indicatori prin raportare la operatorul cu cele mai bune performanțe și să asigure accesul la documentațiile și la actele individuale pe baza cărora furnizează/prestează serviciul de utilități publice, în condițiile legii;

j) să încheie contracte de asigurare pentru infrastructura necesară desfășurării activităților, în conformitate cu legislația în vigoare.

(3) Operatorii serviciilor de utilități publice sunt în drept să suspende sau să limiteze furnizarea/prestarea serviciilor către utilizatori, fără plata vreunei penalizări, cu un preaviz de 5 zile, în următoarele cazuri:

a) depășirea termenului legal pentru achitarea facturilor stabilite potrivit prevederilor art. 42 alin. (11);

b) neachitarea notelor de plată pentru recuperarea daunelor, stabilite printr-o hotărâre judecătorească definitivă, provocate de distrugerea sau deteriorarea unor construcții ori instalații aferente infrastructurii edilitar-urbane a localităților, aflate în administrarea lor;

c) utilizarea neautorizată, fără aviz de racordare, acord de furnizare sau contract de furnizare/prestare a serviciilor de utilități publice;

d) împiedicarea delegatului împuternicit al operatorului de a controla instalațiile de utilizare, de a monta, verifica, înlocui sau citi aparatele de măsurare-înregistrare sau de a remedia defecțiunile la instalațiile administrate de furnizor, când acestea se află pe proprietatea utilizatorului;

e) bransarea ori racordarea fără acordul operatorului la rețele publice sau la instalațiile altui utilizator ori schimbarea, fără acordul operatorului, în cadrul unor lucrări de reparații capitale, reconstruiri, modificări, modernizări sau extinderi, a caracteristicilor tehnice și/sau a parametrilor instalațiilor de utilizare.

(4) În cazuri de forță majoră, astfel cum acestea sunt definite în contractul de furnizare/prestare a serviciului de utilități publice, prevederile alin. (3) se pot aplica cu un preaviz sub limita celor 5 zile.

Articolul 37

(1) Intervențiile pentru efectuarea lucrărilor de rețehnologizare, întreținere și reparații la construcțiile sau instalațiile aferente sistemelor de utilități publice, stabilite prin programele anuale convenite cu autoritățile administrației publice locale sau, după caz, cu asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, care impun întreruperea furnizării/prestării serviciilor se aduc la cunoștința utilizatorilor cu cel puțin 10 zile înainte de data programată.

(2) Pentru prevenirea sau remedierea unor avarii, operatorii de servicii de utilități publice sunt în drept să întrerupă furnizarea/prestarea serviciilor, fără plata vreunei penalizări și fără preaviz, dar nu mai mult de 24 de ore.

(3) În cazul intervențiilor necesare pentru prevenirea producerii unor avarii sau pentru remedierea unor avarii care depășesc 24 de ore, acestea se efectuează în maximum 72 de ore și se aduc la cunoștința autorităților administrației publice locale sau, după caz, a asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, a utilizatorilor, a deținătorilor de terenuri sau a proprietarilor bunurilor afectate; pe perioada intervențiilor respective, operatorii sunt în drept să întrerupă furnizarea/prestarea serviciilor, cu plata penalizărilor prevăzute în contracte.

(4) Ocuparea temporară a unor terenuri pentru lucrări de intervenție, înființare, extindere, re tehnologizare, reparații și revizii planificate la sistemele de utilități publice, care se execută într-o perioadă mai mare de 72 de ore, se va face pe baza acordului prealabil al deținătorilor de terenuri și cu plata despăgubirilor cuvenite, stabilite potrivit reglementărilor legale în vigoare. Dacă cu ocazia executării lucrărilor se produc pagube proprietarilor din vecinătatea sistemelor de utilități publice, operatorii au obligația să plătească despăgubiri acestora, în condițiile legii.

(5) Operatorii serviciilor de utilități publice nu răspund față de utilizatori pentru întreruperea furnizării/prestării serviciilor sau pentru calitatea acestora, în cazuri de forță majoră.

Secțiunea a 2-a

Acordarea licențelor

Articolul 38

(1) Acordarea licențelor pentru furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice intră în sfera de competență a autorităților de reglementare competente, după cum urmează:

a) A.N.R.S.C. - pentru serviciile menționate la art. 1 alin (2) lit. a), b), c), e), f) și g);

b*) A.N.R.E. - pentru activitatea prevăzută la art. 1 alin. (2) lit. d);

Notă

*) Prevederile [art. 38 alin. \(1\) lit. b\)](#), astfel cum au fost modificate prin [Legea nr. 204/2012](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 791 din 26 noiembrie 2012, se aplică de la data intrării în vigoare a modificărilor și completărilor prevederilor legale privind serviciul public de alimentare cu energie termică, potrivit [art. II alin. \(1\) din Legea nr. 204/2012](#).

c) A.R.R. - pentru serviciul prevăzut la art. 1 alin. (2) lit. h).

(2) Acordarea licențelor de traseu, în cazul serviciului de transport public local se face de către comisiile constituite în acest scop la nivelul autorităților administrației publice.

(3) Deținerea licenței este obligatorie, indiferent de modalitatea de gestiune a serviciilor adoptată la nivelul autorităților administrației publice locale, precum și de statutul juridic, forma de organizare, natura capitalului, tipul de proprietate ori țara de origine din Uniunea Europeană ale operatorilor.

(4) Licența poate fi suspendată sau retrasă astfel:

a) de către autoritatea de reglementare română emitentă, în cazul licențelor acordate operatorilor români;

b) de către autoritatea de reglementare română competentă, în cazul suspendării licențelor operatorilor străini licențiați în țara de origine.

(5) Operatorii din țările Uniunii Europene care dețin licențe în țara de origine, recunoscute de autoritățile de reglementare române corespondente, au aceleași drepturi și obligații ca operatorii români, pe toată durata de valabilitate a licențelor.

(6) Licența emisă de autoritățile de reglementare competente este valabilă maximum 5 ani de la data emiterii și îndreptățește operatorul, pe perioada sa de valabilitate, la un număr nelimitat de participări la procedurile de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii serviciilor, organizate și derulate în condițiile prezentei legi.

(7) Regulamentele privind acordarea licențelor pentru operatorii de utilități publice se elaborează de autoritatea de reglementare în a cărei sferă de competență se află aceste servicii și se aprobă prin hotărâre a Guvernului sau prin ordin al ministrului transporturilor, după caz, până la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Articolul 39

(1) Furnizarea/Prestarea serviciilor de utilități publice este permisă numai pe baza licenței emise sau recunoscute, după caz, de autoritățile de reglementare competente și a contractului de delegare a gestiunii, respectiv a hotărârii de dare în administrare.

(2) Calitatea de operator este recunoscută numai pe baza licenței emise sau recunoscute, după caz, de autoritățile de reglementare competente. Fac excepție furnizorii/prestatorii aflați în activitate la data intrării în vigoare a prezentei legi, care sunt asimilați operatorilor și care au obligația obținerii licenței în termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(3) Participarea operatorilor la procedurile pentru delegarea gestiunii serviciilor de utilități publice organizate de autoritățile administrației publice locale sau, după caz, de asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice este permisă numai pe baza licenței emise sau recunoscute, după caz, de autoritățile de reglementare competente.

(4) Retragera sau încetarea valabilității licenței atrage revocarea hotărârii de dare în administrare ori a hotărârii privind atribuirea contractului de delegare a gestiunii, după caz, și conduce la organizarea unei noi proceduri de selectare a unui operator, în condițiile prezentei legi. Retragera licenței se notifică operatorului cu cel puțin 90 de zile înainte, perioada în care operatorul în cauză este obligat să furnizeze/presteze serviciul respectiv în condițiile contractului.

Articolul 40

La acordarea licențelor în domeniul serviciilor de utilități publice se va urmări, cu precădere, îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- a) cunoașterea și însușirea actelor normative care reglementează domeniul serviciilor de utilități publice;
- b) capabilitatea managerială și organizatorică;
- c) capabilitatea economico-financiară;
- d) dotarea și capacitatea tehnică.

Secțiunea a 3-a

Utilizatorii serviciilor de utilități publice

Articolul 41

(1) Au calitatea de utilizator beneficiarii individuali sau colectivi, direcți ori indirecti, al serviciilor de utilități publice:

- a) utilizatorii casnici persoane fizice sau asociații de proprietari/locatari;
- b) operatorii economici;
- c) instituțiile publice.

(2) Utilizatorii au, în principal următoarele drepturi:

- a) să utilizeze, liber și nediscriminatoriu, serviciile de utilități publice, în condițiile contractului de furnizare/prestare;
- b) să solicite și să primească, în condițiile legii și ale contractelor de furnizare/prestare, despăgubiri sau compensații pentru daunele provocate lor de către operatori prin nerespectarea obligațiilor contractuale asumate ori prin furnizarea/prestarea unor servicii inferioare, calitativ și cantitativ, parametrilor tehnici stabiliți prin contract sau prin normele tehnice în vigoare;
- c) să sesizeze autorităților administrației publice locale competente sau, după caz, asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice orice deficiențe constatate în sfera serviciilor de utilități publice și să facă propuneri vizând înlăturarea acestora, îmbunătățirea activității și creșterea calității serviciilor;
- d) să renunțe, în condițiile legii, la serviciile contractate;
- e) să se asocieze în organizații neguvernamentale pentru apărarea, promovarea și susținerea intereselor proprii;
- f) să primească și să utilizeze informații privind serviciile de utilități publice care îi vizează;
- g) să fie consultați, direct sau prin intermediul unor organizații neguvernamentale reprezentative, în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor, strategiilor și reglementărilor privind activitățile din sectorul serviciilor de utilități publice;
- h) să se adreseze, individual ori colectiv, prin intermediul unor asociații reprezentative, autorităților administrației publice centrale sau locale, asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice ori instanțelor judecătorești, după caz, în vederea prevenirii sau reparării unui prejudiciu direct ori indirect.

(3) Pentru plata serviciilor de utilități publice, anumite categorii de utilizatori, persoane fizice, beneficiază, în condițiile legii, de ajutoare sociale de la bugetul de stat și/sau de la bugetele locale, după caz.

(4) Membrii comunităților locale, persoane fizice sau persoane juridice, au, în calitatea lor de utilizatori ai serviciilor de utilități publice, în principal, următoarele obligații:

- a) să respecte normele de exploatare și funcționare a sistemelor de utilități publice;
- b) să accepte limitarea cantitativă sau întreruperea temporară a furnizării/prestării serviciilor pentru execuția unor lucrări prevăzute în programele de reabilitare, extindere și modernizare a infrastructurii tehnico-edilitare;

- c)** să achite, în termenele stabilite, contravaloarea serviciilor furnizate/prestate;
 - d)** să asigure accesul utilajelor de colectare a deșeurilor la punctele de colectare, al utilajelor de intervenție pentru stingerea incendiilor, precum și al utilajelor operatorilor, necesare desfășurării activității specifice serviciilor de utilități publice în spațiile ori pe suprafețele de teren deținute cu orice titlu, pe trotuarele și aleile din jurul imobilelor, indiferent de titularul dreptului de proprietate sau de administrare;
 - e)** să respecte normele de igienă și sănătate publică stabilite prin actele normative în vigoare.
- (5)** Prevederile alin. (2) și (4) au caracter minimal și se dezvoltă în regulamentele-cadru și în contractele-cadru de furnizare/prestare a serviciilor, în baza prevederilor legilor speciale ale fiecărui serviciu de utilități publice.

Secțiunea a 4-a

Furnizarea/Prestarea, contractarea și facturarea serviciilor de utilități publice

Articolul 42

- (1)** Furnizarea/Prestarea unui serviciu de utilități publice se realizează în una dintre următoarele modalități:
- a)** în baza unui contract de furnizare sau de prestări de servicii încheiat între operator și utilizatorul direct;
 - b)** prin achitarea unui tarif sau a costului unui bilet, după caz;
 - c)** prin achitarea unei taxe speciale, în situația în care încheierea contractului de furnizare sau de prestare a serviciului între operator și utilizatorul indirect nu este posibilă din punct de vedere tehnic și comercial sau în situația în care în hotărârea de delegare a gestiunii este prevăzută această modalitate, precum și cuantumul contravalorii serviciului public furnizat/prestat.
- (2)** Contractul de furnizare sau de prestare a serviciului constituie actul juridic prin care se reglementează raporturile dintre operator și utilizator cu privire la furnizarea/prestarea, utilizarea, facturarea și plata unui serviciu de utilități publice.
- (3)** În cazul serviciilor furnizate/prestate în regim continuu prin intermediul rețelelor de conducte - alimentarea cu apă rece, canalizarea și epurarea apelor uzate, colectarea și evacuarea apelor pluviale, alimentarea cu apă caldă pentru consum, alimentarea cu agent termic pentru încălzire -, contractele de furnizare sau de prestare a serviciilor se încheie între operator și utilizator pe termen nedeterminat.
- (4)** Contravaloarea serviciilor de utilități publice se stabilește în conformitate cu metodologia de calcul, aprobată de autoritatea de reglementare competentă, pe baza prețurilor/tarifelor și a consumurilor/cantităților de utilități publice furnizate/prestate, și se plătește pe baza facturii emise de operator.
- (5)** Determinarea consumurilor/cantităților de utilități publice în vederea facturării se face prin măsurare directă cu ajutorul sistemelor de măsurare-înregistrare a consumurilor/cantităților de utilități furnizate/prestate; sistemele de măsurare-înregistrare se montează pe branșamentul care deservește fiecare utilizator individual sau colectiv, în punctul de delimitare a instalațiilor, indiferent de serviciu, operator sau de utilizator.
- (6)** În cazul imobilelor condominiale existente, individualizarea consumurilor de utilități în vederea contractării și facturării individuale se realizează, în funcție de sistemul de distribuție adoptat, fie:
- a)** prin contoare individuale montate la intrarea în fiecare apartament sau spațiu cu altă destinație, în cazul distribuției orizontale;
 - b)** cu ajutorul repartitoarelor de costuri montate pe racordurile aparatelor de consum aferente fiecărui apartament sau spațiu cu altă destinație, în cazul distribuției verticale.
- (7)** La proiectarea și realizarea imobilelor condominiale, indiferent de destinație, racordate la rețelele publice de distribuție, este obligatorie dotarea acestora cu sisteme de măsurare-înregistrare a consumurilor atât pentru întregul imobil, cât și pentru fiecare apartament sau spațiu cu altă destinație din imobil, în vederea asigurării condițiilor pentru individualizarea consumurilor și încheierea unor contracte-abonament individuale.
- (8)** În cazul serviciilor pentru care nu există sisteme de măsurare-înregistrare ori metoda măsurării directe nu se poate aplica determinarea consumurilor/cantităților serviciilor furnizate/prestate se face în regim paușal sau prin metode indirecte, bazate pe măsurători și calcule având ca bază prescripțiile tehnice în vigoare.
- (9)** Factura pentru serviciile furnizate/prestate se emite cel mai târziu până la data de 15 a lunii următoare celei în care prestația a fost efectuată. Utilizatorii serviciilor de utilități publice, persoane fizice sau juridice, sunt obligați să achite facturile reprezentând contravaloarea serviciilor furnizate/prestate în termenul de scadență de 15 zile lucrătoare de la data primirii facturilor; data emiterii se înscrie pe factură. Termenul de scadență privind plata facturii se ia în calcul începând cu data primirii facturii.
- (10)** Neachitarea facturii de către utilizator în termen de 30 de zile de la data scadenței atrage penalități de întârziere stabilite conform reglementărilor legale în vigoare, după cum urmează:
- a)** penalitățile se datorează începând cu prima zi după data scadenței;
 - b)** penalitățile sunt egale cu nivelul dobânzii datorate pentru neplata la termen a obligațiilor bugetare;
 - c)** valoarea totală a penalităților nu va depăși valoarea facturii și se constituie în venit al operatorului.

(11) Dacă sumele datorate, inclusiv penalitățile, nu au fost achitate după 45 de zile de la primirea facturii, operatorul poate întrerupe furnizarea/prestarea serviciului cu un preaviz de 5 zile lucrătoare și are dreptul să solicite recuperarea debitelor în instanță.

(12) Reluarea furnizării/prestării serviciului se face în termen de maximum 3 zile de la data efectuării plății; cheltuielile aferente suspendării, respectiv reluării furnizării/prestării serviciului se suportă de utilizator.

Capitolul V

Finanțarea serviciilor de utilități publice

Articolul 43

(1) Finanțarea cheltuielilor curente pentru furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice, precum și pentru întreținerea, exploatarea și funcționarea sistemelor aferente se realizează pe criterii economice și comerciale; mijloacele materiale și financiare necesare desfășurării activităților specifice fiecărui serviciu se asigură prin bugetele de venituri și cheltuieli ale operatorilor.

(2) Veniturile operatorilor se constituie prin încasarea de la utilizatori, sub formă de prețuri sau tarife, a sumelor reprezentând contravaloarea serviciilor furnizate/prestate și, după caz, din alocații de la bugetele locale, cu respectarea următoarelor principii:

- a)** asigurarea autonomiei financiare a operatorului;
- b)** asigurarea rentabilității și eficienței economice;
- c)** asigurarea egalității de tratament al serviciilor de utilități publice în raport cu alte servicii publice de interes general;
- d)** recuperarea în totalitate de către operatori a costurilor furnizării/prestării serviciilor.

(3) Prețurile și tarifele aferente serviciilor de utilități publice se fundamentează, cu respectarea metodologiei de calcul stabilite de autoritățile de reglementare competente, pe baza cheltuielilor de producție și exploatare, a cheltuielilor de întreținere și reparații, a amortismentelor aferente capitalului imobilizat în active corporale și necorporale, a costurilor pentru protecția mediului, a costurilor financiare asociate creditelor contractate, a costurilor derivând din contractul de delegare a gestiunii, și includ o cotă pentru crearea surselor de dezvoltare și modernizare a sistemelor de utilități publice, precum și o cotă de profit.

(4) Stabilirea, ajustarea și modificarea prețurilor și tarifelor serviciilor de utilități publice se fac cu respectarea metodologiilor de calcul elaborate de autoritățile de reglementare competente.

(5) Prețurile și tarifele pentru plata serviciilor de utilități publice se propun de operatori și se stabilesc, se ajustează sau se modifică prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale ori, după caz, ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, cu respectarea metodologiilor elaborate de autoritatea de reglementare competentă. Hotărârile autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale sau, după caz, ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, în numele și pe seama unităților administrativ-teritoriale membre, vor ține seama, după caz, de avizele de specialitate ale autorităților de reglementare competente.

(6) În cazul gestiunii delegate, litigiile cu privire la stabilirea, ajustarea sau modificarea prețurilor și/sau tarifelor intervenite între autoritățile administrației publice locale și operatori sau între asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice și operatori, după caz, se soluționează de instanțele de judecată competente potrivit legii.

(7) Prețurile, tarifele și taxele speciale stabilite și practicate cu încălcarea dispozițiilor prezentei legi sunt nule de drept, iar sumele încasate necuvenit și constatate ca atare de către autoritățile de reglementare se restituie utilizatorilor de la care au fost colectate sau la bugetele locale, după caz.

(8) Pentru prestarea unor servicii conexe serviciilor de utilități publice, cum sunt eliberarea acordurilor și avizelor, verificarea documentațiilor tehnico-economice, expertizele tehnice, service-ul instalațiilor de utilizare și altele asemenea, tarifele și taxele se fundamentează pe tipuri de lucrări sau servicii prestate de operatori și se aprobă prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale ori, după caz, ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, în numele și pe seama unităților administrativ-teritoriale membre. Aceste servicii se facturează și se încasează separat de către operatori/operatorii regionali.

(9) Operatorii au dreptul de a propune autorității administrației publice locale tarife compuse, care cuprind o componentă fixă, proporțională cu cheltuielile necesare pentru menținerea în stare de funcționare și pentru exploatarea în condiții de siguranță și eficiență a sistemelor de utilități publice, și una variabilă, în funcție de consumul efectiv înregistrat de dispozitivele de măsurare-înregistrare montate pe bransamentele utilizatorilor, în punctele de delimitare a instalațiilor. Tarifele compuse se fundamentează luându-se în considerare ponderea costurilor fixe și a celor variabile în cheltuielile anuale și se stabilesc în conformitate cu metodologia elaborată de autoritatea de reglementare competentă.

Articolul 44

(1) Finanțarea și realizarea investițiilor aferente sistemelor de utilități publice se fac cu respectarea legislației în vigoare privind inițierea, fundamentarea, promovarea și aprobarea investițiilor publice, în temeiul următoarelor principii:

- a)** promovarea rentabilității și eficienței economice;
- b)** păstrarea veniturilor realizate din aceste activități la nivelul comunităților locale și utilizarea lor pentru dezvoltarea serviciilor și a infrastructurii tehnico-edilitare aferente;
- c)** întărirea autonomiei fiscale a unităților administrativ-teritoriale pentru crearea mijloacelor financiare necesare în vederea funcționării serviciilor;
- d)** întărirea autonomiei locale privind contractarea și garantarea unor împrumuturi interne sau externe necesare pentru finanțarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciilor, în condițiile legii;
- e)** respectarea legislației în vigoare privind achizițiile publice;
- f)** respectarea dispozițiilor legale referitoare la calitatea și disciplina în construcții, urbanism, amenajarea teritoriului și protecția mediului.

(2) Finanțarea cheltuielilor de capital pentru realizarea obiectivelor de investiții publice ale unităților administrativ-teritoriale, aferente sistemelor de utilități publice, se asigură din următoarele surse:

- a)** fonduri proprii ale operatorilor și/sau fonduri de la bugetul local, în conformitate cu obligațiile asumate prin actele juridice pe baza cărora este organizată și se desfășoară gestiunea serviciilor;
- b)** credite bancare, ce pot fi garantate de unitățile administrativ-teritoriale, de statul român sau de alte entități specializate în acordarea de garanții bancare;
- c)** fonduri nerambursabile obținute prin aranjamente bilaterale sau multilaterale;
- d)** fonduri speciale constituite pe baza unor taxe speciale, instituite la nivelul autorităților administrației publice locale, potrivit legii;
- e)** fonduri transferate de la bugetul de stat, ca participare la cofinanțarea unor programe de investiții realizate cu finanțare externă, precum și din bugetele unor ordonatori principali de credite ai bugetului de stat;
- f)** participarea capitalului privat în cadrul unor contracte de parteneriat public-privat de tipul "construiește - operează - transferă" și variante ale acestuia, în condițiile legii;
- g)** fonduri puse la dispoziție de utilizatori;
- h)** alte surse, constituite potrivit legii.

(3) Unitățile administrativ-teritoriale sau, după caz, operatorii/operatorii regionali care beneficiază de asistență financiară nerambursabilă din partea Uniunii Europene ori de împrumuturi de la organisme financiare internaționale pentru realizarea unor programe de investiții publice de interes zonal sau regional destinate înființării, modernizării și/ori dezvoltării infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciilor de utilități publice au obligația constituirii, alimentării și utilizării unui fond de rezervă. Acest fond este destinat întreținerii, înlocuirii și dezvoltării sistemelor de utilități publice sau a unor părți din componența acestora, precum și asigurării fondurilor necesare pentru plata serviciului datoriei publice aferente cofinanțării acestor proiecte de investiții. Fondul de rezervă, denumit în continuare Fondul IID, se constituie și se utilizează în conformitate cu prevederile [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 198/2005](#) privind constituirea, alimentarea și utilizarea Fondului de întreținere, înlocuire și dezvoltare pentru proiectele de dezvoltare a infrastructurii serviciilor publice care beneficiază de asistență financiară nerambursabilă din partea Uniunii Europene, aprobată prin [Legea nr. 108/2006](#), cu modificările și completările ulterioare.

(4) Bunurile realizate în cadrul programelor de investiții ale unităților administrativ-teritoriale aparțin domeniului public al unităților administrativ-teritoriale, dacă sunt finanțate din fonduri publice, sau revin în proprietatea publică a acestora, ca bunuri de retur, dacă au fost realizate cu finanțare privată în cadrul unor programe de investiții asumate de operator prin contractul de delegare a gestiunii serviciului, la expirarea acestuia.

(5) Obiectivele de investiții publice specifice infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciilor de utilități publice, ce implică fonduri de la bugetele locale, transferuri de la bugetul de stat sau fonduri comunitare, promovate de autoritățile administrației publice locale ori, după caz, de asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, în numele și pe seama unităților administrativ-teritoriale membre, se nominalizează în listele anuale de investiții anexate la bugetele locale, respectiv ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, după caz, și se aprobă odată cu acestea prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale sau, după caz, ale adunărilor generale ale asociațiilor respective.

(6) Obiectivele de investiții menționate la alin. (5) se realizează cu respectarea prevederilor legale în vigoare privind elaborarea, avizarea și aprobarea documentațiilor de execuție, a prevederilor legale în vigoare privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, precum și a documentațiilor de urbanism și amenajarea teritoriului aprobate conform legii.

(7) Administrarea bunurilor aparținând domeniului public sau privat al unităților administrativ-teritoriale, aferente sistemelor de utilități publice, se face cu diligența unui bun proprietar.

Capitolul VI

Răspunderi și sancțiuni

Articolul 45

Încălcarea dispozițiilor prezentei legi atrage răspunderea disciplinară, civilă, contravențională sau penală, după caz, a persoanelor vinovate.

Articolul 46*)

Notă

*) Se abrogă la data de 1 februarie 2014, potrivit prevederilor art. 174 coroborate cu cele ale [art. 247 dn Legea nr. 187/2012](#) pentru punerea în aplicare a [Legii nr. 286/2009](#) privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 757 din 12 noiembrie 2012.

Fapta săvârșită cu intenție contra unei colectivități locale prin otrăvirea în masă, provocarea epidemiilor, infestarea surselor de apă, deteriorarea gravă sau distrugerea totală ori parțială a instalațiilor, utilajelor, echipamentelor și a dotărilor aferente sistemelor de utilități publice este considerată act de terorism și se pedepsește potrivit legislației în vigoare.

Articolul 47

(1) Constituie contravenție în domeniul serviciilor de utilități publice și se sancționează cu amendă de la 500 lei la 1.000 lei următoarele fapte:

- a)** refuzul utilizatorilor de a permite operatorului accesul la dispozitivele de măsurare-înregistrare, în scopul efectuării controlului, înregistrării consumurilor ori pentru executarea lucrărilor de întreținere și reparații;
- b)** nerespectarea de către utilizatori a termenelor de achitare a contravalorii serviciilor furnizate/prestate, respectiv a termenelor pentru încheierea acțiunii de contorizare individuală la nivel de apartament;
- c)** racordarea la sistemele de utilități publice fără acord de furnizare/preluare, respectiv aviz de branșare /racordare eliberat de operator;
- d)** utilizarea fără contract de furnizare/prestare a serviciilor de utilități publice;
- e)** modificarea neautorizată de către utilizatori a instalațiilor, utilajelor, echipamentelor și a dotărilor aferente sistemelor de utilități publice.

(2) Constituie contravenție în domeniul serviciilor de utilități publice și se sancționează cu amendă de la 5.000 lei la 10.000 lei următoarele fapte:

- a)** refuzul operatorului de a permite utilizatorilor accesul la dispozitivele de măsurare-înregistrare a consumurilor, când acestea sunt montate în instalația aflată în administrarea sa;
- b)** întârzierea nejustificată a operatorilor de a branșa/racorda noi utilizatori, precum și impunerea unor soluții de branșare/racordare inadecvate din punct de vedere tehnico-economic și neconforme actelor normative în vigoare și reglementărilor stabilite de autoritățile naționale de reglementare competente;
- c)** sistarea nejustificată a serviciului sau refuzul de a realimenta utilizatorii după achitarea la zi a debitelor restante.

(3) Constituie contravenție în domeniul serviciilor de utilități publice și se sancționează cu amendă de la 10.000 lei la 50.000 lei următoarele fapte:

- a)** încălcarea de către operatori a prevederilor reglementărilor tehnice și/sau comerciale, inclusiv a reglementărilor-cadru ale serviciilor de utilități publice stabilite de autoritățile de reglementare competente, precum și nerespectarea condițiilor asociate licențelor;
- b)** refuzul operatorilor de a pune la dispoziția autorităților de reglementare competente datele și/sau informațiile solicitate ori furnizarea incorectă și incompletă de date și/sau informații necesare desfășurării activității acestora;
- c)** furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice în afara parametrilor tehnici și/sau calitativi adoptați prin contractul de furnizare/prestare ori a celor stabiliți prin normele tehnice și/sau comerciale adoptate de autoritatea de reglementare competentă;
- d)** nerespectarea de către operatori a termenelor-limită stabilite pentru încheierea acțiunii de contorizare la branșamentele utilizatorilor;
- e)** nerespectarea de către unitățile administrativ-teritoriale sau de către asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice a dispozițiilor prezentei legi și a celorlalte reglementări specifice serviciilor de utilități publice ori neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a măsurilor dispuse de autoritățile de reglementare competente.

(4) Constituie contravenție în domeniul serviciilor de utilități publice și se sancționează cu amendă de la 30.000 lei la 50.000 lei următoarele fapte:

a) refuzul operatorilor de a se supune controlului și de a permite verificările și inspecțiile prevăzute prin reglementări sau dispuse de autoritatea de reglementare competentă, precum și obstrucționarea acestora în îndeplinirea atribuțiilor sale;

b) neaplicarea măsurilor stabilite cu ocazia activităților de control;

c) furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice de către operatorii fără licență eliberată potrivit prevederilor prezentei legi sau cu licență a cărei valabilitate a expirat;

d) furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice fără hotărâre de dare în administrare, în cazul gestiunii directe, sau fără contract de delegare a gestiunii, în cazul gestiunii delegate;

e) practicarea unor prețuri și/sau tarife neaprobată sau mai mari decât cele aprobate de autoritățile administrației publice locale ori, după caz, de asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, în baza metodologiilor stabilite de autoritățile de reglementare competente;

f) delegarea gestiunii serviciilor de utilități publice fără respectarea prevederilor prezentei legi, a legislației specifice fiecărui serviciu sau a procedurii de delegare;

g) aprobarea obiectivelor de investiții publice aferente infrastructurii tehnico-edilitare a serviciilor de utilități publice fără respectarea documentațiilor de urbanism, amenajarea teritoriului și de protecția mediului, adoptate potrivit legii;

h) nerespectarea de către operatori a normelor privind protecția igienei publice și a sănătății populației, a mediului de viață al populației și a mediului;

i) nerespectarea de către unitățile administrativ-teritoriale a prevederilor art. 50 alin. (4) referitoare la reorganizarea serviciilor de utilități publice în conformitate cu modalitățile de gestiune prevăzute la art. 22, respectiv la reorganizarea regiilor autonome furnizoare/prestatoare în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (4), art. 28 alin. (2) și art. 29 alin. (4).

(5) Autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale pot stabili, potrivit prevederilor [Ordonanței Guvernului nr. 2/2001](#) privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 180/2002](#), cu modificările și completările ulterioare, și alte fapte decât cele prevăzute la alin. (1) - (4), care constituie contravenții în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice.

(6) Prevederile alin. (3) lit. a), b) și c) și ale alin. (4) lit. a), b) și c) se aplică corespunzător și operatorilor economici care montează și/sau exploatează sisteme de repartizare a costurilor.

Articolul 48

(1) Constatarea contravențiilor prevăzute la art. 47 și aplicarea sancțiunilor se fac, conform competențelor stabilite în prezenta lege, de reprezentanți împuterniciți ai ministrului administrației și internelor*), ai ministrului transporturilor, ai președinților A.N.R.S.C., A.N.R.E., A.R.R., ai Gărzii Naționale de Mediu din subordinea Ministerului Mediului și Schimbărilor Climatice, ai președinților consiliilor județene, ai primarilor sau după caz, ai președinților asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, în temeiul mandatului ce le-a fost acordat de unitățile administrativ-teritoriale membre.

Notă

*) Ministerul Administrației și Internelor s-a reorganizat în Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, potrivit prevederilor [art. 1 și 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 96/2012](#) privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice centrale și pentru modificarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 884 din 22 decembrie 2012, cu modificările și completările ulterioare.

(2) În vederea constatării contravențiilor prevăzute la art. 47, reprezentanții împuterniciți prevăzuți la alin. (1) au acces, dacă acest lucru se impune, în condițiile legii, în clădiri, încăperi, la instalații și în orice alt loc, unde au dreptul să verifice instalațiile de utilizare, precum și să execute măsurători și determinări. Atât operatorii, cât și utilizatorii sunt obligați să pună la dispoziție reprezentanților împuterniciți documentele cu privire la serviciul de utilități publice furnizat/prestat.

(3) Organele de poliție sunt obligate să acorde, la cerere, sprijin reprezentanților împuterniciți.

(4) Dispozițiile referitoare la contravenții, prevăzute la art. 47 și la alin. (1) - (3) ale prezentului articol, se completează cu prevederile [Ordonanței Guvernului nr. 2/2001](#), aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 180/2002](#), cu modificările și completările ulterioare, cu excepția prevederilor art. 28.

Capitolul VII

Dispoziții tranzitorii și finale

Articolul 49

(1) Furnizorii/Prestatorii care la data intrării în vigoare a prezentei legi nu dețin licență, dar care furnizează/prestează servicii de utilități publice fie în gestiune directă, fie în gestiune delegată, au obligația de a solicita și de a obține eliberarea acesteia, în termen de cel mult un an de la data intrării în vigoare a prezentei legi, dacă prin legea specială nu se prevede altfel. În caz contrar, aceștia pierd dreptul de a furniza/presta serviciile respective, iar contractele își încetează valabilitatea.

(2) Pentru obținerea licenței, furnizorii/prestatorii prevăzuți la alin. (1) sunt obligați să facă dovadă că dețin toate avizele, acordurile și autorizațiile necesare derulării serviciului, prevăzute de legislația în vigoare pentru activitățile specifice acestuia.

(3) În cazul atribuirii directe a contractului de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice, obținerea licenței este condiție suspensivă pentru executarea contractului de delegare a gestiunii. Furnizorul/Prestatorul are obligația de a solicita și de a obține eliberarea licenței în termen de 3 luni de la data semnării contractului de delegare a gestiunii. În caz contrar, contractul de delegare a gestiunii este nul de drept, iar delegarea ulterioară a gestiunii acestor servicii se poate face numai cu respectarea prevederilor art. 29 alin. (8).

(4) Licențele eliberate de autoritățile de reglementare competente până la data intrării în vigoare a prezentei legi își păstrează valabilitate.

Articolul 50

(1) Regulamentul de organizare și funcționare a A.N.R.S.C., prevăzut la art. 14 alin. (1), se aprobă prin hotărâre a Guvernului**), în termen de un an de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Notă

**) A se vedea nota de subsol aferentă art. 14 alin. (1).

(2) Regulamentele-cadru și caietele de sarcini-cadru specifice fiecărui serviciu de utilități publice, prevăzute la art. 22 alin. (4), precum și contractele-cadru de furnizare/prestare a serviciilor, prevăzute la art. 23 alin. (2), se elaborează de autoritățile naționale de reglementare competente, după caz, și se aprobă prin ordin al conducătorului acestora, în termen de un an de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(3) Consiliile locale vor introduce în conținutul regulamentelor, caietelor de sarcini și contractelor de delegare a gestiunii serviciilor clauze specifice care privesc organizarea, funcționarea, gestionarea și finanțarea serviciilor de utilități publice, respectiv administrarea, exploatarea și finanțarea obiectivelor de investiții din infrastructura tehnico-edilitară a localităților, în funcție de particularitățile acestora și de interesele actuale și de perspectivă ale comunităților respective.

(4) În termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentei legi, autoritățile administrației publice locale vor proceda la reorganizarea serviciilor de utilități publice, în conformitate cu modalitățile de gestiune prevăzute la art. 22.

Articolul 51

(1) Contractul colectiv de muncă încheiat la nivelul ramurii serviciilor de utilități publice va fi aplicat de toți operatorii furnizori/prestatori de servicii de utilități publice, indiferent de modalitatea de gestiune adoptată sau de forma de proprietate, modul de organizare ori țara de origine a operatorului.

(2) Dreptul la grevă în sfera serviciilor de utilități publice vitale - alimentarea cu apă, canalizarea și epurarea apelor uzate, salubritatea, alimentarea cu energie termică, iluminatul public și transportul public - este supus restricțiilor aplicabile ramurilor de activitate în care nu se poate declara grevă cu întreruperea totală a activității. În timpul conflictelor de muncă deschise și pe perioada soluționării acestora se asigură respectarea principiului continuității serviciului și al serviciului minim și se iau măsuri pentru asigurarea exploatării și funcționării în siguranță a sistemelor și pentru evitarea accidentelor cu impact ecologic sau asupra sănătății populației.

(3) Soluționarea litigiilor contractuale dintre operator și utilizator, inclusiv a celor izvorâte din neplata contravalorii serviciilor furnizate/prestate, se realizează de instanțele competente potrivit legii și se judecă în procedura de urgență. Cererea se introduce la instanțele de judecată în a căror competență teritorială se află domiciliul/sediul utilizatorului.

(4) Soluționarea litigiilor dintre unitățile administrativ-teritoriale sau, după caz, dintre asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice și operatori în legătură cu atribuirea, încheierea, executarea, modificarea și încetarea contractelor de delegare a gestiunii, precum și a celor privind acordarea de despăgubiri se realizează potrivit prevederilor Legii nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare. Cererea se introduce la secția de contencios administrativ a tribunalului în a cărei competență teritorială se află sediul operatorului.

(5) Litigiile dintre unitățile administrativ-teritoriale membre ale unei asociații de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice și asociație se soluționează potrivit prevederilor [Legii nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare. Cererea se introduce la secția de contencios administrativ a tribunalului în a cărui competență teritorială se află sediul asociației.

(6) Soluționarea litigiilor civile și de muncă izvorâte din aplicarea prevederilor prezentei legi se face de instanțele de judecată competente, în condițiile legii.

Articolul 52

Măsurile de natura ajutorului de stat prevăzute în prezenta lege vor fi notificate, potrivit prevederilor [Legii nr. 143/1999](#)*) privind ajutorul de stat, republicată, și se vor acorda numai după autorizarea acestora de către Consiliul Concurenței, în condițiile îndeplinirii criteriilor prevăzute în legislația secundară privind ajutorul de stat.

Notă

*) [Legea nr. 143/1999](#) a fost abrogată prin [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 117/2006](#) privind procedurile raționate în domeniul ajutorului de stat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.042 din 28 decembrie 2006, aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 137/2007](#).

Articolul 53

Notarii publici nu vor autentifica actele de înstrăinare a imobilelor sau a societăților reglementate de [Legea nr. 31/1990](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, fără dovada achitării la zi a datoriilor pentru serviciile de utilități publice de care sunt grevate acestea, eliberată de furnizorii/prestatorii acestor servicii. În cazul în care bunul ce urmează a fi înstrăinat este un apartament situat într-un bloc proprietate condominială, este necesară și dovada achitării la zi a datoriilor, eliberată de asociația de proprietari.

Articolul 54

Prezenta lege intră în vigoare la un an de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu excepția prevederilor art. 42 alin. (7).

Articolul 55

La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă [Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 326/2001](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 359 din 4 iulie 2001, cu modificările și completările ulterioare, și [Hotărârea Guvernului nr. 373/2002](#) privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Publice de Gospodărie Comunală - A.N.R.S.C., publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 272 din 23 aprilie 2002, cu modificările și completările ulterioare.

Notă

NOTĂ:

Reproducem mai jos prevederi care nu au fost incluse în forma republicată a [Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006](#) și care se aplică în continuare ca dispoziții proprii ale actelor modificatoare:

1. [Art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2008](#), astfel cum a fost modificat prin [Legea nr. 204/2012](#):

"Art. II - (1) Procedura-cadru privind organizarea, derularea și atribuirea contractelor de delegare a gestiunii, prevăzută la [art. 31**](#)) alin. (1) din [Legea nr. 51/2006](#), astfel cum a fost modificată și completată prin prezenta ordonanță de urgență, criteriile de selecție-cadru prevăzute la [art. 31**](#)) alin. (5), precum și contractul-cadru de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice se elaborează de Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice și se aprobă prin hotărâre a Guvernului în termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență. Contractul-cadru de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice constituie un model și se adaptează potrivit nevoilor și situațiilor specifice fiecărei unități administrativ-teritoriale.

**) [Art. 31 alin. \(1\) și \(5\) au devenit în forma republicată a Legii nr. 51/2006](#) art. 30 alin. (1) și (5).

(2) Actul constitutiv-cadru și statutul-cadru al asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice se elaborează de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice și se aprobă prin hotărâre a Guvernului, în termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(3) La data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se abrogă: [Hotărârea Guvernului nr. 1.591/2002](#) pentru aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 85 din 11 februarie 2003, cu modificările ulterioare, [Hotărârea Guvernului nr. 1.353/2003](#) pentru aprobarea Regulamentului-cadru și a Contractului-cadru de delegare a gestiunii serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 903 din 17 decembrie 2003, [Hotărârea Guvernului nr. 1.561/2004](#) pentru aprobarea Regulamentului-cadru al serviciilor de iluminat public, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 950

din 18 octombrie 2004, cu modificările ulterioare, [Hotărârea Guvernului nr. 433/2004](#) pentru aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a serviciilor publice de salubritate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 351 din 22 aprilie 2004, cu modificările ulterioare, [Hotărârea Guvernului nr. 346/2004](#) pentru aprobarea Regulamentului-cadru de delegare a gestiunii serviciilor publice de salubritate a localităților și a Contractului-cadru de delegare a gestiunii serviciilor publice de salubritate a localităților prin concesiune, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 323 din 14 aprilie 2004, precum și orice alte dispoziții contrare."

(2) Regulamentele-cadru și caietele de sarcini-cadru specifice fiecărui serviciu de utilități publice, prevăzute la [art. 23 alin. \(4\)*](#) din [Legea nr. 51/2006](#), cu modificările și completările ulterioare, precum și contractele-cadru de furnizare/prestare a serviciilor de utilități publice, prevăzute la art. 24 alin. (2)**) din aceeași lege, în vigoare la data publicării prezentei legi, se actualizează în conformitate cu prevederile acesteia de către autoritățile de reglementare competente, după caz, și se aprobă prin ordin al conducătorului acestora, în termen de un an de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I."

2. [Art. II din Legea nr. 204/2012](#):

"Art. II. - (1) Prevederile referitoare la abrogarea lit. d) a alin. (2) al art. 13, precum și prevederile alin. (4) al art. 13 și ale lit. b) a alin. (1) al [art. 38 din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006](#), cu modificările și completările ulterioare, și cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică la data intrării în vigoare a modificărilor și completărilor prevederilor legale privind serviciul public de alimentare cu energie termică.

*) [Art. 23 alin. \(4\)](#) a devenit în forma republicată a [Legii nr. 51/2006](#) art. 22 alin. (4).

**) [Art. 24 alin. \(2\)](#) a devenit în forma republicată a [Legii nr. 51/2006](#) art. 23 alin. (2).